

Llobregós informatiu

NÚM 33 - DESEMBRE 2008 - GENER 2009

- OBRES A LA PARRÒQUIA DE TORÀ
- CASTELLERS A MASSOTERES
- LA CRISI ECONÒMICA

Núm 33 - desembre 2008 - gener 2009
Revista bimestral d'informació i opinió

EDITA:
Associació del Patrimoni Artístic
i Cultural de Torà
c/ Convent, s/n
25750 TORÀ - Tel. 649 352 877

Subscripcions i publicitat:
Rosa M. Santamaria 973 473 253

CONSELL DE REDACCIÓ:
Antònia Balagué, Ramon Fitó, Maria Garganté, Ferran Miquel, Maria Morros, Imma Raluy, Daniel Vidal
Coordina: Xavier Sunyer i Fermí Manteca

COL·LABORADORS HABITUALS
Roger Besora, Albert Brau, Anna Cantacorps, Agustí Cinca, Gemma Martínez, Montse Miquel, Montse Oliva, Sílvia Porta, Montse Torné, Josep Verdés, Noèlia Viles, Montse Vives

COL·LABOREN EN AQUEST NÚMERO
Encarna, Pau Bordera, Lluís Cardona, Ramon Castellà, Jordi Farrés, Jaume Ibáñez, Pol Jordà, Pere Mases, Neus Molins, Beatriu Ripoll, Robert Sala, Carme Santamaria

Fotografia: Xavier Sunyer
Disseny i maquetació: Fermí Manteca
Correcció lingüística: Marta Bagà i Dani Vidal

Subscripció anual: 13,00 Euros
A l'estranger: consultar preus
Número solt: 2,50 Euros

Dipòsit legal: L-798-2003
Impressió: Impremta Barnola (Guissona)
Tiratge: 700 exemplars

Aquest número està imprès en paper ecològic, elaborat sense clor

<http://www.llobregos.info>
correu-e: info@llobregos.info

(≡) **ACPC**
Associació
Catalana
de la Premsa
Comarcal

Membre de l'Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

Llobregós
informatiu

és una publicació bimestral. Hi pot participar i/o col·laborar tothom que ho desitgi. El Consell de Redacció no subscriu necessàriament les opinions expressades pels autors dels articles, que en són els responsables. La Redacció manifesta que no està obligada a acceptar totes i cadascuna de les col·laboracions rebudes.

Portada: La tardor ens ofereix paisatges evocadors i colors veritablement bonics.

Contingut

23

Admirem la restauració de la parròquia de Sant Gil de Torà

26

Rebem lliçons sobre el nou concepte d'agroecologia

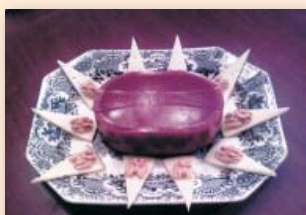
32

Visitem el rellotge restaurat de Sanaüja

33

Veiem que les dones de la Mol-sosa restauren vitralls

50

La M. Rosa Aubia, de Torà, ens fa un postre magnífic: el codonyat

52

Assistim al Ral·li 2.000 viratges de la mà del Ferran i el Toni

3	Editorial
5	Noticiari
13	... de la Vall
20	La salut
21	Pedagogia
23	Parròquia Sant Gil
26	Agricultura ecològica
28	Les fonts de la Molsosa
30	Correllengua
32	Patrimoni
34	Web de Castellfollit
35	Entitats
37	Agenda
38	El Ventilador
40	Opinions
44	Negre sobre blanc
45	No em feu cas
47	Llibres recomanats
48	El temps
49	Passatemps
50	Les Cuineres
51	Esports
54	Foto record

Editorial

Per Sant Lluc, sembro si puc. De tots Sants a Sant Martí, sembra si vols collir. Aquestes són unes de les moltes dites populars referides al temps de sembrar, l'activitat principal de la pagesia en aquesta època de l'any i, certament, enguany les pluges i la bona saó que han deixat han estat ben favorables. La nostra portada també ens evoca el temps de tardor amb els seus fruits que ens mostren l'extensa gamma de colors que van del groc al marró, passant per les tonalitats ocre i pels matisos vermellosos, rovellats o de color d'or vell.

A part de la portada, trobareu en aquest número notícies i reportatges de la nostra Vall, de la nostra gent i del nostre entorn, que ens donen idea de la vitalitat de cada poble i de les activitats i iniciatives que s'hi desenvolupen.

Una constant durant aquests dies ha estat l'esclat de la crisi econòmica bastament anunciada i que ha propiciat la mobilització de la classe política internacional i la cimera del G20. A banda de les dificultats que ens comporta, la crisi també ens pot permetre recuperar l'esperit d'austeritat i potenciar els valors de l'estalvi i la sostenibilitat, així com apreciar i conservar el que ja tenim. Un savi proverbi ens recalca que "no és més feliç qui més té, sinó qui menys necessita".

Amb aquestes reflexions ens endinsem al solstici d'hivern i, a l'escalf de la llar, celebrarem les festes nadalenques. Tot l'equip de LLOBREGÓS INFORMATIU desitgem que les visqueu amb salut i pau, amb joia i harmonia, i que l'any 2009 us sigui ben favorable.

www.llobregos.info

AMB EL SUPORT DE

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

COOPERATIVA
D'ARTESA

TORÀ tel. 973 473 152

Agrobotiga: vins, olis, caves ...

Adobs, fitosanitaris

Cereals

Llavors

Pinsos

Lubricants

Jardineria

Productes de neteja

CAN
PXP
BAR - RESTAURANT

"La casa del pa i la coca"

CTRA. DE PONTS S/N - 08281
CASTELLFOLLIT DE RIUBREGÓS
(BCN) TELÈFON 93.8693038

Enriqueta

perruqueria unisex

perfumeria

C/ Vall, 2 - Tel. 973 47 31 57 -TORÀ (Lleida)

FLECA
PASTISSERIA

PERETÓ

Major, 2
Tel. 973 476 018
SANAÜJA

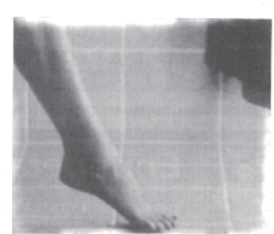
Ctra. de Lleida, 1
Tel. 973 460 458
PONTS

QUEVIURES «LA FACINA»

M. ROSA TARRUELLA
C/ VALL, 4
TEL. 973 473 006
TORÀ (LLEIDA)

JOSEP ALARCON BERNAL

FONTANERIA, CALEFACCIÓ
I AIRE CONDICIONAT

EL CONFORT

La calefacció de terra amb aigua, irradia el calor d'una forma natural, de baix a dalt, raó per la qual es considera com la «calefacció ideal», permetent un màxim confort i benestar.

C/ Eras, 15 • Tel. 973 47 32 67 • 25750 TORÀ

Restaurant Rural Cal Gou

Sant Serni

cuina casolana
obert caps de setmana

tel. 973473405

Obres a la carretera de Sant Ramon a Torà

A primers d'octubre la Diputació de Lleida va portar a terme les obres de millora d'una part de la carretera que uneix Sant Ramon i Torà, concretament els dos quilòmetres que uneixen els Hostalets amb la cruïlla d'Ivorra.

L'obra té un pressupost de 116.000 euros i entre les actuacions que s'hi han fet cal destacar la col·locació d'un nou paviment asfàltic de 5 cm de gruix amb unes condicions antilliscants que preveuen reduir les nombroses sortides de via que s'hi registraven en aquest tram. També s'hi ha reforçat la senyalització vertical i horitzontal. En la resta de carretera només s'ha fet algun pedaç amb grava i rec asfàltic.

Amb aquestes obres de millora, l'entitat provincial dona resposta a la petició del Consell Comarcal de la Segarra, que abans de l'estiu va demanar una actuació puntual en aquest lloc.

Les obres van rebre la visita del diputat responsable d'obres públiques, Josep Cosconera, del cap

dels serveis tècnics de la Diputació, Xavier Lecha i del president del Consell Comarcal de la Segarra, Xavier Casoliva, acompanyats de l'alcalde de Ivorra, Josep Simon i el tinent d'alcalde, Jordi Ribalta. *Josep Verdés*

DIPUTACIÓ DE LLEIDA

Obres a Calonge de Segarra

L'Ajuntament de Calonge de Segarra està realitzant diverses obres d'arranjament del local social del municipi, ubicat al nucli de Dusfort, com ara la millora i substitució d'una part de la teulada; instal·lació de calefacció; instal·lació elèctrica nova; aïllament tèrmic, i adequació de l'interior del local. Amb aquestes obres, que tenen un pressupost d'uns 80.000 euros, Calonge de Segarra disposarà d'un nou servei de bar restaurant obert durant tota la setmana.

Per altra banda, s'han dut a terme diverses obres de millora i implantació de l'enllumenat públic al nucli del Soler, també en unes 40 masies del terme municipal i un nou enllumenat públic al nucli de Mirambell. Aquesta actuació ha estat finançada amb una subvenció d'uns 95.000 euros del departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural de la Generalitat, amb l'aportació d'uns 30.000 euros per part de la Diputació, així com amb una aportació del propi Ajuntament. *Anna Cantacorps*

Aviat Vicfred tindrà local social

El passat 16 d'octubre, l'Ajuntament de Sant Guim de la Plana va adjudicar les obres de construcció del nou local social polivalent de Vicfred, que estarà emplaçat a l'antic hort de la rectoria. L'empresa Trumes, SA, de Santa Coloma de Queralt, serà l'encarregada de fer les obres per un import de 168.282,36 euros.

En aquesta primera fase es faran els fonaments i tota l'estructura de l'edifici, deixant per a una segona fase l'acabament del local.

Cal recordar que l'Ajuntament havia comprat el solar de l'antic hort a la Parròquia, la qual amb el producte de la venda portarà a terme la restauració del campanar del temple parroquial. D'aquesta manera es podran fer dues obres necessàries i desitjades pels veïns del poble. *Josep Verdés*

JOSEP VERDÉS

Festa de la Gent Gran a Sanaüja

El passat 28 de setembre es va realitzar l'edició d'enguany de la Festa de la Gent Gran de Sanaüja, organitzada per l'Associació de Gent Gran Verge del Pla.

Els homenatjats d'aquest any eren el matrimoni format per Ramon Casoliva i Maria Bernaus, pels anys de convivència, i com a persones grans els qui reberen la tradicional placa honorífica foren Nativitat Vilella, Daniel Bescós i Narcís Vila, que no va poder assistir finalment a l'acte.

La jornada va començar amb la missa major de les dotze del migdia, seguit del dinar, parlaments i homenatge -amb un poema obsequiat per la Maria Rosa Argerich- i ball amb Ignasi Pons, que va concloure d'aquesta manera la jornada festiva per a la gent gran del nostre poble i per a les famílies dels homenatjats. *Maria Garganté Llanes*

Noces d'Or a Vicfred

El passat 24 de setembre el Ton i la Montserrat, de ca l'Hostaler de Vicfred, van celebrar les seves noces d'or de casament amb tota la seva família. Una celebració així normalment queda en la intimitat familiar; però en una comunitat petita com Vicfred, va transcendir a tots els veïns que han participat de l'efemèride i van obsequiar al matrimoni amb una placa commemorativa i un llibre de signatures en què demostren el seu recolzament i afecte.

La festa començà amb una missa en la capella de la Mare de Déu del Claustre de Guissona, al mateix lloc on es van casar, celebrada per Mn. Fermí, rector de Vicfred.

El dinar familiar, rodejats per les filles i néts i els més íntims, va concloure al local social de la gent gran de Guissona, on els esperaven tots els amics i veïns del poble de Vicfred per acabar la vetllada amb un bon ball i un berenar per a tots i on els fan fer lliurament dels obsequis. *Josep Verdés*

ARXIU RIBERA

Activitats de les dones a Torà

Foto: ADT

L'Associació de Dones Toraneses -ADT- ha organitzat aquest curs diverses activitats, entre les quals cal destacar la presentació del receptari "La Segarra de boca en boca", un recull de receptes i remeis, i a continuació una xerrada sobre hàbits alimentaris, que es va fer el dia 11 d'octubre; una xerrada sobre el testament vital i una excursió a Caldea (Andorra) el dia 30 de novembre.

Igualment ja preparen la segona edició d'Escala en Hi-Fi, que tindrà lloc el 21 de desembre, per a recaptar fons per a la Marató de TV3. Un cop acabada l'actuació s'oferirà un berenar per a tots els participants d'ambdues edicions.

Pel que fa als cursets organitzats per l'ADT, actualment se n'està realitzant un de *patxword* i un altre de Dansa del Ventre. Les activitats són obertes a tothom. *Associació de Dones Toraneses*

Ivorra prepara el mil·lenari del Sant Dubte

La comissió d'Ivorra que prepara des de fa temps la celebració del mil·lenari del Sant Dubte, va celebrar una reunió el passat dia 11 d'octubre al Local Social de la població, a la qual van convidar responsables de diferents organismes del Bisbat de Solsona, per tal que la celebració de l'efemèride tingui un abast i una participació més àmplia.

Hi van assistir el bisbe de Solsona, Jaume Trasserra, el vicari general, Antoni Quesada, i altres delegats del bisbat.

L'objectiu era assabentar-los de les característiques de la celebració prevista i implicar-los en iniciatives que es puguin dur a terme durant l'any del mil·lenari, que començarà en Pasqüetes del 2010 i acabarà en Pasqüetes del 2011.

Fruit d'aquesta reunió van sorgir tres subcomissions: una dedicada a la pastoral que prepararà les diferents celebracions i organitzarà els peregrinatges

de la gent que hi puguin venir; una altra que tindrà en compte l'aspecte cultural, com ara publicacions, exposicions, concerts, etc., i una tercera que estudiarà la manera de finançar els actes i les obres que s'han de dur a terme per a una més eficient celebració d'aquesta commemoració. *Fermí Manteca*

MONTSE MIQUEL

Caminada popular Prades-Calaf

El diumenge 19 d'octubre, l'Associació Cultural de Prades de la Molsosa va organitzar, com és habitual cada any, la 5a Caminada Popular de tardor. Aquesta vegada la ruta escollida ha estat Prades-Calaf que coincidia, pràcticament, amb el camí de ferradura o el de carro quan la gent de Prades anava a Calaf, fins pràcticament el primer terç del segle passat.

La primera part de la ruta va ser fins al castell de Boixadors, on els participants van poder gaudir d'una visita al conjunt monumental medieval del castell i de l'església de Sant Pere. La segona part va seguir el camí fins a Segués, de Sant Pere Sallavinera, la Fortesa i Calaf, on van dinar.

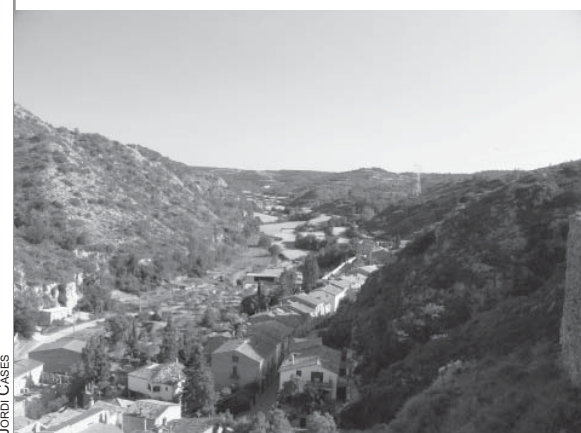
Aquestes caminades tenen l'objectiu de seguir rutes que prenen un simbolisme especial, ja sigui pel seu interès paisatgístic i natural, o pel pes històric que havien tingut, com és el cas de la d'enguany, el recorregut aproximat de la qual ha estat de 14 quilòmetres. *Associació Cultural de Prades*

Obres previstes a Castellfollit

L'actual Ajuntament de Castellfollit de Riubregós ha aconseguit una sèrie de subvencions per a la realització, durant la legislatura 2008-2011, de les següents inversions en infraestructures i equipaments locals, per tal d'atendre les necessitats del municipi.

Cal destacar, per una banda, la finalització de la urbanització del nucli urbà, per a la qual cosa el departament de Governació i Administracions Públiques de la Generalitat, a través del PUOSC, ha concedit la subvenció de 289.885,75 euros, repartida en dues fases.

Per altra part, la Diputació de Barcelona ha destinat la quantitat de 112.000 euros, procedents del Pla de Concertació Xarxa Barcelona Municipis de Qualitat, que es dedicaran a completar les obres d'urbanització, l'adequació del parc infantil i l'arranjament de l'entorn de la plaça i font de la carretera, entre altres. *Beatriu Ripoll Carulla*

JORDI CASES

Pavimentació del Camí de Palouet

Des de fa uns mesos s'estan duent a terme els treballs i obres d'arranjament d'accessos i pavimentació del camí veïnal de Torà a Palouet.

Com es pot veure a la imatge els treballs estan bastant avançats i s'espera que en les properes setmanes estiguin definitivament acabats. Aquesta pavimentació del camí de Palouet representa una gran millora en les vies de comunicació del municipi de Torà amb Palouet, Massoteres i Guissona.

L'obra és una actuació del departament d'Agricultura, Alimentació i Acció Rural de la Generalitat de Catalunya, el qual ha adjudicat els treballs a l'empresa Benito Arnó e Hijos, SA, amb un pressupost de 648.000 euros. *Ajuntament de Torà*

Restauració de la capella del cementiri de Torà

Atesa la preocupació real per part d'alguns veïns de Torà sobre el mal estat de la capella del cementiri, l'Ajuntament ha procedit a la seva neteja i restauració interna. Els treballs que s'hi han fet, amb la col·laboració del pintor Sebastià Coy Bosch, han consistit en tapar les esquerdes, adecentar i pintar les parets i ornamentar l'altar amb una pintura del Crist ressuscitat.

L'actuació de l'esmentada restauració ha tingut un cost d'uns 3.500 euros. *Ajuntament de Torà*

Castanyada a Biosca

Un dels costums més característics de la diada de Tots Sants és la castanyada. La castanya és un dels productes per excel·lència de la tardor. Fins fa uns anys, la castanyera era un personatge típic que es podia trobar pels carrers dels nostres pobles pels volts de Tots Sants. Malauradament, aquestes tradicions tan arrelades a Catalunya van perdre protagonisme enfront d'algunes influències americanes.

Com cada any, el capvespre del dissabte 1 de novembre, al local sociocultural Cal Borres, el poble de Biosca va celebrar la castanyada amb un sopar que van elaborar els veïns de Biosca, a base de torrades, arengades i les tradicionals castanyes cuinades al caliu. A l'acte van assistir unes 80 persones aproximadament. *Noèlia Viles*

Sopar dels nascuts el 1968

El passat 25 d'octubre, ens vam reunir un grup de persones que teníem un tret en comú, tots havíem nascut l'any 1968. Per tant, tots teníem o tindrem 40 anys.

Vam fer un bon sopar al voltant d'una taula presidida per una pancarta que donava la benvinguda a tots, vam parlar, vam fer xirinola i com a record d'aquesta festa ens vam emportar un llibret on explica com era i que passava al món l'any que vam néixer.

Encara que vam ser pocs, voldríem donar les gràcies a tots els assistents. *Carme Santamaria*

Ressò de la Festa Major de Vicfred

L'última Festa Major de la comarca es va celebrar a Vicfred el primer cap de setmana d'octubre, en honor dels patrons Sant Esteve i la Mare de Déu del Roser. Tant el dissabte com el diumenge van començar amb un gran repic de campanes, que s'ha convertit en tradicional, formant part essencial de la festa.

El primer dia hi va haver un interessant partit de futbol amb la victòria dels solters i, a la nit, música rock que aplegà molt de jovent de la comarca, allargant-se la gresca fins a la matinada.

El diumenge, durant la missa solemne, es va beneir la tradicional coca de pa que es va repartir per a tota la gent del poble i visitants. Després d'un bon dinar de Festa Major, una bona tirada de bitlles i tot seguit un animat ball per concloure una bonica i animada festa que fa poble. *Josep Verdés*

JORDI LLOBET

Celebració de Sant Galderic a Biosca

El passat 25 d'octubre, Biosca va celebrar novament la diada de Sant Galderic, l'autèntic patró dels pagesos catalans. Un total de 70 persones van participar al sopar que es va fer al local sociocultural Cal Borres. L'endemà es va fer una missa en honor al patró oficiada per mossèn Pau, rector de la parròquia.

Esperem el proper any repetir i mantenir aquesta tradició amb noves iniciatives i activitats que donin a conèixer el treball dels pagesos al camp català.

El 16 d'octubre, la pagesia catalana celebra la festa d'un dels seus patrons. I és que Sant Galderic va ostentar el patronatge de bona part de la pagesia catalana des de l'any 900 fins al 1707, quan va ser desplaçat en favor del madrileny *San Isidro Labrador*. Segons Alfons Llorenç, la substitució de Sant Galderic va ser una manera més de "destruir tot el subconscient col·lectiu català: és una lluita nacional com una altra". *Noèlia Viles*

L'escola de Castellfolit canvia d'emplaçament

El CEIP Sant Roc, de Castellfolit de Riubregós, ha canviat d'ubicació aquest curs 2008-2009. El departament d'Educació ha considerat fer el trasllat a un lloc més idoni que reuneix les normes de seguretat que regeixen actualment.

El lloc escollit ha estat un espai nou de la Casa de la Vila que és molt adient i diafan. El canvi d'edifici ha satisfet a pares, mestres i alumnes.

Els 4 alumnes que assisteixen a l'escola, l'Adrià i el Martí, d'educació infantil, el Ruben de 1er i l'Aleix de 2on de Primària reben una atenció individualitzada que permet potenciar les millors capacitats de cadascú. Aquests alumnes estan atesos per dues tutores i cinc mestres especialistes. Per a les sortides pedagògiques i en les festes populars s'agrupen amb tres altres escoles que formen la ZER Vent d'Avall. *Maria Morros*

ANNA SERRA

Més seguretat a Castellfollit

GERMAN FREIXAS

En les darreres setmanes s'han instal·lat a Castellfollit de Riubregós noves mesures de seguretat a la zona del poliesportiu. Concretament s'han col·locat dues franges de bandes dissuasòries de velocitat i els respectius indicadors verticals.

Amb aquestes mesures es pretén que tots els usuaris de l'accés a la zona de lleure tinguin cura a l'hora de circular amb els seus vehicles, ja que és un lloc molt freqüentat tant pels infants i joves que utilitzen el poliesportiu, com per les persones grans que surten a passejar.

Finalment, cal destacar que aquestes noves mesures són un pas més per millorar la seguretat de tothom i se sumen a les ja existents a l'entrada del poble, concretament a la carretera que, un cop feta la variant, s'ha convertit en una zona molt transitada per vianants. *Jordi Farrés*

Festa de Tots Sants a Massoteres

La tarda del divendres 31 d'octubre els infants de Massoteres s'ho van passar d'allò més bé en disfressar-se i fer un recorregut per les cases del poble per recollir caramels i altres llaminadures. Aquesta activitat, que prové de la tradició nord-americana de Halloween, és la primera vegada que s'ha celebrat al poble.

Posteriorment, al local social, va tenir lloc com cada any una castanyada popular que va aplegar bona part dels veïns del Massoteres. Les activitats, que van ser organitzades per l'Associació de Gent Gran Camp-real, van unir en una mateixa festa infants i adults i tradicions importades (Halloween) amb pròpies (castanyada). *Dani Vidal*

AJUNTAMENT DE MASSOTERES

Participació ciutadana a Sanaüja

El propassat 14 de novembre va tenir lloc a la Casa de la Vila de Sanaüja una activitat de participació ciutadana organitzada per l'Ajuntament que va comptar amb tècnics del Consell Comarcal del Segrià. En el marc de l'activitat es va prendre l'acord de prohibir l'aparcament de cotxes a la plaça Major durant els mesos de juny, juliol, agost i setembre, caps de setmana i festius.

Així mateix també es va acordar que durant aquests períodes només es permetria accedir amb cotxe a la plaça per a càrrega i descàrrega, així com a les persones amb minúscia.

També es van debatre altres qüestions, com les queixes pel soroll nocturn a la plaça o l'ús privat que alguns veïns poguessin fer-ne. *Maria Garganté Llanes*

Actes en memòria dels incendis del 98

“Com bé recordareu molts de vosaltres, l'estiu de l'any 1998 vàrem patir aquells incendis que cremaren bona part de la Catalunya Central i que també afectaren de ple el terme municipal de Torà.

Aquells fets ens van tocar - d'una manera o altra - de molt a prop causant un gran impacte social i ambiental per al nostre poble.

És per això que creiem molt necessari mirar endarrere - amb la distància d'aquests deu anys - per recordar (...); perquè no resti en l'oblit, tant per les persones que ho vàrem viure, com pels que érem massa petits per recordar-nos-en, així com pels nouvinguts. Perquè és part de la nostra història recent.(...)”

Amb aquestes línies començava una carta que buscava animar a les diverses associacions, masies... del municipi de Torà perquè s'animessin (tant a nivell col·lectiu, com individual) a proposar, decidir, col·laborar i realitzar activitats, actes... en memòria de l'experiència viscuda ara fa 10 anys.

I els resultats han començat a donar llum: amb

Des de Torà, una altra vintena de persones feien la primera parada a Figuerola per esmorzar i tot seguit s'encaminaven cap al Santuari, per la serra de Claret. La vista que el camí oferí, agraïdes pel magnífic dia de sol, era impressionant per veure les restes que el foc i el pas d'aquests deu anys han deixat en aquest indret.

Al arribar, vam recuperar energies amb un bon àpat preparat per l'Associació de Dones de Torà al local social de Pinós. Amb la panxa plena i tot fent el cafè, vam gaudir d'una xerrada que comptà amb la ponència d'en Joan de Can Prat Barrina, en Magí Coscollola, els quals ens explicaren l'experiència personal, i amb la participació del públic assistent. Finalment, el Sebas primer, i tot seguit Lo Noi del Cirerer ens van deleïtar amb el seu repertori musical.

Un altre acte d'aquestes trobades ha estat l'**exposició de fotografies** durant els caps de setmana d'octubre, la qual

la col·laboració de la gent de la revista Riu Amunt, el passat dia 4 d'octubre començava una **caminada** popular des de **Torà** i una altra des de **Cardona**, per acabar confluint ambdues al **Santuari de Pinós**.

Des de Cardona, una vintena de persones van enfilear el camí una mica més tard de les 8 del matí amb pas lleuger. Tot i que estava previst que el recorregut fos comentat per un ADF i un membre del Centre Tecnològic de Solsona, no va ser possible i, per tant, la caminada va finalitzar més aviat de l'esperat (4 hores escasses). Prop de la font de Mossèn Benet, es va fer una aturada per reprendre forces menjant una mica. En l'organització de la caminada hi va col·laborar el Centre Excursionista de Cardona.

ha tingut un centenar de visites. Sota el títol: “*Abans, durant i després. El pas del foc.*” s'ha pogut recordar el paisatge que hi havia abans dels incendis, el de durant i les restes que varen quedar un cop aquests van passar. També es podien llegir diversos articles de diaris referents als fets succeïts.

Tots els que vam organitzar aquests actes hem volgut recordar aquells dies d'angoixa que ens deixa aquell incendi devastador, amb l'esperança que no es tornin a repetir i amb el desig que serveixi per cuidar, protegir i estimar la nostra terra.

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

AUTOCARS

Prats Serrat

Ramon Prats Serrat

TRANSPORT ESCOLAR
SERVEIS NACIONALS I INTERNACIONALS
GRUPS PARTICULARS

Ctra. de Calaf, nau 2
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 590
Fax 973 473 807

Hostal de Pinós

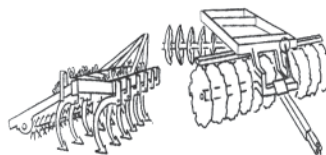
973 473 062

*Plaça del Santuari, sn
25287 Pinós*

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
BANY I COMPLEMENTS

JORDI VILAR, S.L.

Ctra. Manresa, km. 50 - 25280 SOLSONA
Tel. 973 47 2077 - Fax 973 48 2373

Tallers Porta
MAQUINÀRIA AGRÍCOLA

Josep Porta Gené
Avda. de Solsona, 22 - Tel. (973) 47 31 00
25750 TORÀ - LLEIDA

mobles
PEREZ

IL·LUMINACIÓ - DECORACIÓ - INTERIORISME

Plaça Barcelona'92, núm.3 • C/. Isidre Vilaró, 14 - **08280 CALAF** (BCN) • Tel./Fax 93 868 04 28

TRANSPORTS I CEREALS
COMERCIAL ARDEVOLANA, S.L.

Casa Freixes
25287 Ardevol de Pinós (Lleida)

Tel.: 973 47 35 34

Fax: 973 47 30 14

Mòbil: 687 50 37 30

LEONI
LEONI Furas S.L.

Cables and power cords manufacturer

Avda. 23 de Gener, 1
Tel. 34.973.47.30.04-Fax: 34.973.47.33.49
e-mail: furas@furas.com - http://www.furas.com
25750 Torà (Lleida) - Spain

el **QUIOSC**
del passeig

Passeig Santa Calamanda, 15
Tel. i Fax 93 868 02 76
08280 CALAF

L'ACCIÓ DE CÀRITAS, MÉS QUE FER CARITAT

L'organització de Càritas està estesa per tot el món i desenvolupa accions a favor dels més necessitats. En l'espai que disposem en aquesta pàgina no podem dir-ho tot de Càritas, ni totes les seves activitats a nivell global. Per això, ens limitarem al que fa Càritas Parroquial de Torà.

Càritas de Torà, igual que el poble, és petita. Però pel sol fet d'existir ja és una denúncia de situacions d'injustícia i de pobresa. En el nostre poble, per falta de recursos i de voluntaris, no podem arribar a tot el que voldríem. Ens limitem a la recollida i distribució de roba i mobles usats, no tan sols de Torà sinó també dels pobles de la rodalia, a distribuir aliments a les famílies que ho necessiten,

a acompanyar a alguns malalts a l'hospital, a fer passos per ajudar a trobar feina i, sobretot, a escoltar als qui tenen problemes, encara que no estigui a la nostra mà la solució. Si hi haguessin més voluntaris potser podríem dur a terme algun altre programa, com per exemple: reforç escolar, classes de català pels immigrants...

Som conscients de les nostres limitacions i de les crítiques que alguns a vegades ens fan, però també som conscients que al menys intentem posar el nostre granet de sorra per millorar una miqueta el nostre món.

Ara que s'acosta el Nadal, us desitgem unes bones festes a tots. *Càritas Parroquial de Torà*

L'origen de Càritas el trobem en les paraules de Jesús: "Us dono un manament nou: que un estimeu els uns als altres com jo us he estimat" (Jo 13,34). Per tant, l'última raó de l'existència de Càritas és ser expressió de l'amor preferencial de Déu pels pobres.

Qui som els de Càritas? Som, o hauríem de ser, tots els que ens diem seguidors de Crist, els cristians.

Què entenem per Càritas? Entenem que Càritas està totalment vinculada, com a organització, a l'Església catòlica. És per això que està present en tots els àmbits: parroquial, diocesà, nacional i universal; però desenvolupa programes a favor dels necessitats sense distinció de cap mena i ha de multiplicar la feina en temps de crisi econòmica com la d'ara.

*Al servei de la comarca
des de 1895*

Telèf. 938698019
Floristeria 938680301

ah

AGRIPLANT HUGUET

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA

Tècnic especialista en jardineria
Planificació, construcció i conservació de jardins

CENTRE DE JARDINERIA
c/ Folguera a Jorba s/n
08280 CALAF

Telèfon 655 63 35 20

"la Caixa"

Torà

Pl. de la Creu - Av. Solsona
25750 Torà

Tel. 973 46 40 20

Fax 973 47 38 15

e-mail: oficina.4378@lacaixa.es

BLAI GABINET DE SERVEIS, S.L.

PONTS - Tel. 973-460-500

TORA - Tel. 973-473.155

GESTORIA

ASSEGURANCES

LABORAL - FISCAL

COMPTABILITATS

LLIBRERIA - PAPERERIA

GRAELLS

Sant Joan, 2 - Tel. 869 82 40
08280 CALAF

JAUME CULELL GRAU

PINTURA I DECORACIÓ

Tel. 973 473 573 Mòbil 658 89 16 43
TORÀ (Lleida)

Perruqueria
Ma. Elena
Perruqueria Home - Dona

C/ Orient, 6, 1er, 2a.
Telf. 973 47 32 91
TORÀ

assessoria

COFISCO
S.L.

Plaça de la Creu, 3
25750 - TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 317
Fax 973 473 644
e-mail: cofisco@telefon.es

VENDA DE:
OLIS, LUBRICANTS
i GRASSES

ESTACIÓ DE SERVEI

MÁS

SERVEI A DOMICILI DE GASOILS

Ctra. d'Andorra, s/n
Tel. 973 47 35 81
25750 TORÀ

Restaurant - Bar

Cal Bosch

ARDÈVOL DE PINÓS
SOLSONÈS - 25287 LLEIDA - Tel. 973473212
Dimecres i dijous tanquem, excepte els festius

MOLSA, **ASSOCIACIÓ DE VEÏNS DE LA MOLSOA I RODALIES**

Des de fa ja uns mesos, un grup de persones de la Molsosa vàrem creure positiu associar-nos i constituir una associació de veïns anomenada MOLSA des de la convicció que l'existència d'una iniciativa associativa pot ser molt positiva tant pels qui viuen al municipi, com pels qui hi mantenen alguna relació. Entenent que el principi bàsic que regeix l'associació és la solidaritat entre veïns, entre els objectius de la nostra entitat, tal i com consta als estatuts, són: la defensa dels drets personals i col·lectius; el seguiment de l'activitat municipal; la promoció de la participació ciutadana en la dinàmica de l'entitat i la dinamització popular per un interès actiu en la política municipal.

Més enllà dels objectius de reflexió, crítica i construcció anteriors, des de la MOLSA es vol potenciar el coneixement del patrimoni. És en aquest sentit que preveu programar activitats encaminades a preservar el patrimoni històric, cultural i natural del municipi i establir vincles de col·laboració i cooperació amb altres col·lectius del poble i rodalies.

Des de la primera reunió, l'Associació MOLSA ha fet un repàs dels assumptes que actualment són d'interès comú al municipi i ha traslladat a l'Ajuntament les següents sol·licituds:

- La documentació acreditativa de la no cessió de l'església de Prades a l'Ajuntament de la Molsosa.
- La informació sobre l'estat en què es troba el desenvolupament del Pla d'Ordenació Urbanístic del municipi de la Molsosa.
- La senyalització de la carretera B-300 a la cruïlla dels Quadrells on hi figurin la direcció als Quadrells,

Prades i Castelltallat en les dues direccions com també les de les cases Santaulària, Puigpelat, Figueres i Barrusca a la mateixa cruïlla. També es considerarà convenient la senyalització a la carretera B-300 de l'entrada al terme municipal de la Molsosa, en les dues direccions.

Pel què fa a les dinàmiques culturals que l'associació té l'objectiu d'anar oferint, la MOLSA té previst organitzar properament una visita al Parlament de Catalunya.

Per tot això, des de l'Associació de veïns de la Molsosa i rodalies, avui amb més de 25 socis, esperem contribuir a una òptima i progressiva recuperació d'allò que creu essencial en un poble, la vertebració social i la pràctica democràtica. *MOLSA, Associació de Veïns de la Molsosa i rodalies*

Bon Nadal
i feliç any
2 0 0 9

Llobregós
informatiu

SANAÜJA ES MOU:

MANTENIR-SE EN FORMA A QUALSEVOL EDAT

La gimnàstica i l'esport ja no són activitats relacionades únicament amb la gent jove, sinó que cada cop es fa més evident la necessitat de dur a terme algun tipus d'activitat física moderada en edats més avançades, per tal de mantenir una millor qualitat de vida durant molt més temps.

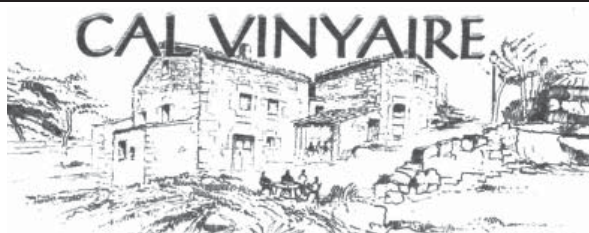
Ja fa temps que a Sanaüja s'ha creat una consciència –sobretot entre la població femenina a partir de mitjana edat– de la importància de cuidar-se mitjançant les classes de gimnàstica, que tenen lloc en dos torns,

els dimarts i els dijous. D'altra banda, des del 2 d'octubre també es fan classes de tonificació amb la monitora Isabel Sánchez, de Calaf.

Però la monitora encarregada dels dos grups de gimnàstica per a la gent gran és l'Assumpció Caellas, filla de Calonge de Segarra i resident a can Monconill d'Ardèvol, que amb la seva empenta i simpatia fa que aquesta activitat saludable sigui a més dinàmica i divertida. L'Assumpció, que també realitza la mateixa activitat a Torà, Ivorra i Pinós, assenyala que fer-ho a Sanaüja

ALLOTJAMENT RURAL INDEPENDENT

- Masia amb capacitat per a 9 persones
- Llar de foc
- Banyera d'hidromassatge
- Calefacció central
- Televisió i fil musical a totes les habitacions
- Barbacoa
- Piscina pròpia a 1,4 Km.

Un tranquil
lloc d'encant rural

AGROTURISME 25752 Lloberola (Biosca) - Lleida (Spain)

Tel. 973 296 180 - 627 004 408 - 637 990 322

www.calvinaire.turismerural.com

ha estat possible gràcies a diverses persones, des de la Pilar Vilajoana, del Consell Comarcal, que aconseguí que aquesta activitat estigués subvencionada pel programa "PlusVida" de la FATEC, l'alcaldessa de Sanaüja M. Rosa Castellà, la Clement González, infermera del Consultori Mèdic de Sanaüja i regidora de l'Ajuntament, els responsables de l'Associació de Gent Gran Verge del Pla, Josep M. Gatnau i Miracle Rius fins a la Pepita Duró, per mantenir el local sempre a punt el dia de la gimnàstica. També considerem meritòria la presència del Fidel Robles, l'únic alumne masculí de les classes de gimnàstica i que hauria d'esdevenir un exemple per als homes de la seva edat, que sovint són més reacs a aquest tipus d'activitat. Ell sempre manifesta la bona estona que li suposa assistir a les classes, a part de ser

conscient dels beneficis que aquesta activitat aporta a la salut. De fet en els dos grups de gimnàstica sempre se celebren les festes, des de carnaval fins al sopar de final de curs, de manera que també podem dir que el bon humor i l'alegria són bons ingredients per mantenir un tipus de vida saludable.

SANAÜJA MOU-TE

TERÀPIES MANUALS

"Recupera la SALUT i el BENESTAR"

- Kinesiologia Holística
- Drenatge Limfàtic
- Quiromassatge i massatge en estirament
- Flors de Bach
- Reflexoteràpia podal

Carme Alsina. Tel. 938698534 - 635661405. CALAF

HORES CONvingudes i també DOMICILIS

C/ Isidre Vilaró, 9 - 08280 CALAF
Tel. 93 868 13 20

HEREUS I PUBILLES DEL LLOBREGÓS

A LA FIRA D'IGUALADA

ARXIU DE CA L'OMBRA

Els primers representants de Castellfollit l'any 1971

Dins del marc de la Fira Multisectorial d'Igualada, els Ajuntaments de la comarca de l'Anoia elegeixen cada any una parella d'infants de llur poble, l'Hereu i la Pubilla, que vestits com mana la tradició són els representants de cada municipi.

El 1954 i a causa del context polític, sempre es parlava de província. Les comarques catalanes dins l'administració franquista havien quedat pràcticament oblidades i és per retornar aquest sentiment de "fer comarca", aquest sentiment de proximitat i arrelament a la terra, que els organitzadors de la

Fira van pensar en recuperar la figura de l'Hereu i la Pubilla, per tal que assistissin a la Fira fent ofrena dels fruits del camp propis de cada poble.

Castellfollit de Riubregós va començar a participar amb la representació de l'Hereu i la Pubilla el 1971. Aquell any el consistori va elegir com a Hereu en Jaume Ibàñez i Closa, de cal Ombra, i com a Pubilla la Lúdia Titó i Espinagosa, de cal Titó. Aquests infants, ambdós de 4 anys, van tenir l'honor d'iniciar una llarga representació dels hereus i pubilles del poble que encara perdura.

SERVEI DE GASOIL A DOMICILI

**TALLER DE REPARACIONS
DE VEHICLES**

**TALLER AGRÍCOLA
NOGUEROLA**

Ctra. de Torà, s/n
Ardèvol de Pinós

Telèfon:

973 47 35 84

La Pubilla i l'Hereu de Calonge d'aquest any

FOTOS: FIRA D'IGUALADA

La Pubilla i l'Hereu de Castellfollit de l'any 2008

Enguany els escollits han estat l'Aleix Badrenas i Pérez, de cal Tonic, i la Cristina Querol i Bassols, de cal De.

En el marc de l'esmentada Fira de la capital de la comarca, els infants, que porten una panera amb fruits del camp o productes típics, com ara hortalisses, verdura, fruits secs, pa, coca i alguna vegada perdus, assisteixen amb la família a la missa solemne de la Basílica de Santa Maria, on fan l'ofrena i, en sortir, fan donació de la panera a diferents entitats de la ciutat que tenen com a finalitat l'ajuda

a les persones més necessitades.

El consistori de Castellfollit s'ha plantejat donar un protagonisme més rellevant a l'Hereu i la Pubilla de cada any demanant-los que participin en algunes festes tradicionals del poble i en els esdeveniments que ho requereixin.

Per altra banda, a Calonge de Segarra, l'altre municipi de la Vall del Llobregós que pertany a l'Anoia, l'Ajuntament ha elegitenguany com a Hereu i Pubilla, l'Eloi Illa i Masses i la Melina Illa i Biosca, ambdós del Raval d'Aleny.

SERVEIS FUNERARIS DE TORÀ, BIOSCA I SANAÜJA

FUNERÀRIA MONTANER DE CALAF

SERVEI PERMANENT 24 HORES

Avda. de la Pau nº 12 CALAF tel. 938698548 - 938698491 - 938680011

REPRESENTANT A TORÀ

LLUÍS SOLÉ MONTAÑA i TERESA MIRASÓ PASCUET

C/ Sant Gil nº 1, 2on, 4ª edifici Molí. Torà telf 699373274

REPRESENTANT A BIOSCA I SANAÜJA

ANTONI PARRA LÓPEZ

C/ Vilas s/n. Sanaüja tel. 973476078 - 679483950

AGRIPLANT HUGUET S.L.

Reforestacions **ah**

Tallades de millora

Estassada de matolls

Tef. 938698019

ELS OSSOS DE VIDRE

La *osteogènesi imperfecta*, coneguda com la malaltia dels ossos de vidre, és un trastorn genètic que provoca que els ossos es trenquin amb molta facilitat. De vegades, fins i tot, sense cap motiu aparent.

La *osteogènesi imperfecta* es considera una malaltia rara. Es calcula que a tot l'Estat espanyol hi pot haver unes 2.700 persones afectades.

La causa de l'aparició d'aquesta malaltia és un defecte genètic que afecta la producció del col·lagen, una proteïna que ajuda a conservar la resistència dels ossos.

Aquesta malaltia se sospita en nens que se'ls hi trenquen els ossos amb molta facilitat i poca força.

Totes les persones amb *osteogènesi imperfecta* tenen els ossos dèbils, fet que provoca que siguin susceptibles a patir fractures, generalment tenen una alçada per sota de la mitjana i en els casos més severes poden tenir deformacions esquelètiques. El dolor els acompanya tota la vida. Depèn de la gravetat hi pot arribar a haver fins a quatre tipus d'*osteogènesi imperfecta*. En els casos més greus les fractures es poden provocar en el fetus o durant el part.

Tots els ossos estan exposats a fractures però els de les extremitats i les vèrtebres són els més afectats.

Una persona amb els ossos de vidre té un 50% de possibilitats de transmetre el gen i la malaltia als seus fills.

Actualment no hi ha cura però els símptomes es controlen. Els tractaments inclouen exercici, analgèsics, fisioteràpia i, en alguns casos, cirurgia.

No obstant, aquest estiu i per primera vegada a l'Estat espanyol, un nadó d'Alacant s'ha pogut escapar de patir tota la vida aquesta malaltia hereditària gràcies

a una tècnica de selecció genètica pre-implantacional. Els pares de la nena es van sotmetre a un tractament de fecundació in vitro i van seleccionar els embrions lliures de la mutació. Això significa que, a banda de no tenir els ossos fràgils tota la vida, han trencat la cadena hereditària: els seus descendents no patiran ossos de vidre.

VENDA - INSTAL·ACIÓ
REPARACIÓ D'ELECTRÒNICA EN GENERAL

TV-VÍDEO-AUDIO-HIFI
TELECOMUNICACIÓ
ORDINADORS
TELEFONIA

MAGÍ COSCOLLOLA ANDREU

e-mail: mca@viladetora.net

C. del Vall, 6 Tel./Fax 973473350

25750 TORÀ (Lleida)

imaGE.
saló d'estètica

- **FOTODEPILACIÓ** (La depilació definitiva)
- **SOLARIUM VERTICAL**
- **MASSATGES** (Quiromassatge, drenatge limfàtic, reflexologia podal ...)
- **DEPILACIÓ** (cera rosa, tèbia, calenta)
- **MANICURA, PEDICURA**
- **TRACTAMENTS FACIALS**

Plaça Barcelona 92 n° 8 baixos CALAF

 93 868 03 49

FESTES? NO ABAIXEM LA GUÀRDIA

Ja som molt a prop d'aquestes dates tan assenyalades que comparteixen tradicions, recolliment i consumisme. Tot plegat un conjunt que no sabem com, però l'encabim tot en quinze dies i després continuem el nostre ritme i fins l'any vinent ja no hi tornem a pensar més.

Aquest podria ser un bon moment per fer anàlisi amb els nostres fills d'allò que és necessari, del que no ho és tant, d'allò que ens en podem estar i d'allò que ens ha enlluernat a través dels mitjans de comunicació o de les converses amb els amics i que d'entrada ens sembla imprescindible però que quan ho sospesem bé ens adonem que ens hem deixat endur i influenciar pel màrketing que ens intenta saturar de productes tan variats com innecessaris. Cal valorar totes les coses positives i negatives i, si convé, fer-ne una llista escrita que és quan es veuen millor les coses.

Aquest bombardeig constant ens pot servir per mostrar als nostres fills de quina manera se'ns ofereixen els productes aquests dies per tal que "passem" de qüestionar-nos-en la necessitat posant per sobre el fet del consumisme, sota el punt de vista que si no tens allò no ets ningú. Al contrari, tots som únics i irrepetibles i amb la capacitat plena de decidir si entrem en aquest joc o decidim ser nosaltres mateixos.

Pel que fa al recolliment i les tradicions és important donar valor a les trobades entre famílies i amics. Són trobades que segons a quines edats no vénen molt de gust, però que cal fer aquest esforç perquè la convivència entre tots plegats segueixi essent un dels valors a mantenir i potenciar.

També pot ser un bon moment per fer activitats amb tota la família, ja siguin casolanes, de lleure, culturals... El que compta és que la participació de tots enforteixi els llaços de confiança, ens relaxem i mostrem el nostre costat més nadalenc, més positiu, o com cadascú ho prefereixi dir.

TSerralleria
ORRENS

FRANCESC TORRENS MATAMALA

Telf. 678749875 973 473 403

**Treballs de forja,
torn i fresa**

Ctra. Palouet

25750 - TORÀ (Lleida)

un cop de mà
suport pedagògic

Reforç especialitzat de tots els aprenentatges

Plaça de la Plana, 2 Baixos - 25210 Guissona - Tel. 973 55 16 92

Ctra. Barcelona - Andorra, s/n
25750 TORÀ (Lleida)
Telèfon 973 47 34 21

SERVEI INTEGRAL DE JARDINERIA TORÀ (LLEIDA)

Construcció i manteniment de jardins,
tractaments fitosanitaris, podes, podes
ornamentals, neteja forestal i paisatgística...

Atenció personalitzada - Pressupost sense compromís

Telèfon: 658.55.03.76 (IVAN, el seu jardiner de confiança)
Av. Solsona, 32 - Torà

Us ofereix:

loga
Aeròbic
Manteniment
Ball de saló

Av. Solsona, 49 - 25750 TORÀ

Tel. 973 473 506
637 714 105

iberCaja

Al seu servei

Plaça La Creu, s/N
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 32 27

REGALS
DIARIS
REVISTES
LIBRES
TARALCS

"cal xandri"

PAPERERIA
LOTO CATALUNYA
LOTO 848
SERVEI DE PLATEJA

Sant Jaume, 33
tel. 938698168
08280 CALAF

EXCAVACIONS DUOCASTELLA S.L.

Castellat - 08263 SANT MATEU DE BAGES (Barcelona)
Tel. 93 743 30 52 - Tel./Fax 973 473 163
www.excavacionsduocastella.com
e-mail: calmarquet@calmarquet.net

SOLA

MAQUINÀRIA AGRÍCOLA SOLÀ S.L.

Ctra. d'Igualada s/n - 08280 CALAF

tel. 93 868 00 60 fax 93 868 00 55

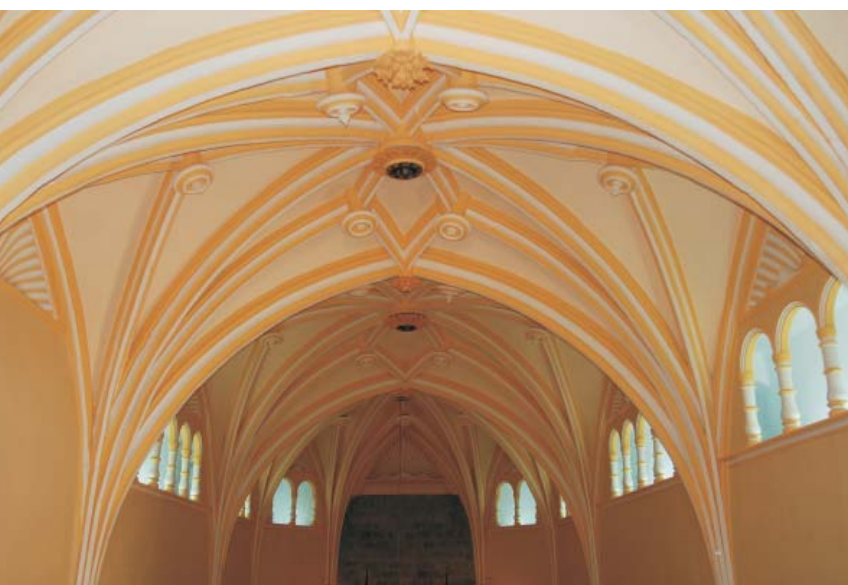
E-mail: sola@solagrup.com

RESTAURACIÓ DE L'ESGLÉSIA PARROQUIAL DE TORÀ

Feia molt de temps que es deia que l'església parroquial de Sant Gil necessitava una restauració a fons. Ara, a finals de 2008, podem dir que s'ha fet un gran pas endavant en les obres de rehabilitació del temple que presideix el lloc més elevat de la vila de Torà.

RESTAURACIÓ DE L'ESGLÉSIA DE TORÀ

L'any 2004 es féu un projecte molt ambiciós que contemplava globalment tota la rehabilitació de l'església. D'aquell projecte ja se n'ha dut a terme una bona part. En aquestes pàgines descriurem cronològicament les actuacions que s'hi han fet.

L'any 2005 comencen les obres amb la restauració de la façana oest, que dona a la plaça Jaume Coberó, obrint la porta tapiada de la façana i posant-hi una porta vidriera, per donar llum a l'interior de l'església, al mateix temps que s'uneix i recol·loca la llinda trencada de la mateixa porta. Es redreça el bombament de la part exterior del mur de la façana, amb pedra nova i reajustament de la vella. També es tapen totes les esquerdes de la façana nord, que dona sobre la muralla. Igualment es tapen totes les esquerdes exteriors del campanar i es canvia l'escala de fusta malmesa, que va de les voltes de l'església a les campanes, per una de ferro. A la sagristia de Sant Gil es fa el recobriment deteriorat de l'enguixat, motllures i pintures, i a la sagristia del Roser es fan les dependències per serveis sanitaris, rentamans i material de neteja.

Durant els anys 2006 i 2007, s'enderroca i es fa nova des de la planta baixa l'escala que accedeix al cor

i a les voltes de l'església; es fa un planxat de formigó per reforçar tot el cor; es treu tota la runa de sobre les voltes de les capelles laterals; es treu el guix i es deixen a la vista els murs de pedra de l'escala, de les sales de l'orgue i superiors; es descobreix la capella del Duc de Cardona, i es destapen els triforis laterals superiors i s'il·luminen.

Finalment, l'any 2008, es canvia tota la instal·lació elèctrica i es fa un nou enllumenat de l'església i es pinta la nau principal.

Val a dir, que encara falten algunes obres més perquè aquell projecte global s'hagi dut a terme totalment.

El cost de totes aquestes obres és de 166.242,24 euros i s'han finançat amb la venda del Casal parroquial, subvencions del Bisbat i de la Diputació de Lleida, i les col·lectes i donatius de la gent de Torà. També la col·laboració de l'Ajuntament en moltes de les gestions ha estat inestimable. A tots, moltes gràcies.

Notes històriques

Esmentada per primer cop l'any 1069, no és fins l'any 1438 que l'església de Sant Gil obté la plena categoria de parròquia, ja que fins a aquell moment havia estat sufragània de l'església de l'Aguda. El 1593 passà a la diòcesi de Solsona, d'on és cap d'arxiprestat. L'edifici actual només conserva d'època romànica l'orientació i alguns panys de murs.

L'església parroquial de Sant Gil de Torà, tal com avui la coneixem, respon a un temple d'estructura gòtica tardana, concretament del segle XVI, format per una sola nau amb capelles laterals fetes en el gruix dels murs. Al costat nord és on s'hi realitzaren totes les grans reformes d'època més moderna, com la capella del Sant Crist o la capella del Roser. A l'interior, la nau està coberta amb una curiosa volta de creueria que dibuixa formes estrellades, amb diversos punts d'encreuament marcats per petites claus que trobem també a l'església parroquial de Bellpuig. Aquesta coincidència és deguda al fet que si bé l'església de Bellpuig fou construïda pel mestre d'obres de Cervera, Tomàs Gener, la de Torà fou construïda pel seu fill, Melcior Gener, que ben segur tindria la gran església que havia construït el seu pare com a referència. Pel que fa a l'alçat, destaca al llarg de tot el perímetre interior un curiós trifori format per petits arcs de mig punt amb columnetes. Les capelles de la banda de l'epístola presenten arcs de perfil rebaixat i als peus de l'església hi ha un cor elevat. Una altra capella interessant era la capella gòtica dels Cardona, de la qual recentment se n'han recuperat les pintures, que havien restat amagades des que al segle XVIII es construí la capella dels Dolors.

A l'exterior, les façanes també es corresponen amb l'obra del segle XVI, destacant la porta principal per les seves formes renai-xentistes. També en aquesta façana trobem un dels curiosos i nombrosos rellotges de sol que trobem a la vila de Torà. El conjunt ve completat pel campanar, obra més tardana, del segle XVIII.

Maria Garganté

L'AGRICULTURA ECOLÒGICA

L'agricultura ecològica no només suposa un canvi a nivell agronòmic, sinó que també s'hi plantegen canvis a nivell econòmic i social, aspectes que són tant o més importants. Des de la **Cooperativa de Consum La Guixa**, com des de tants altres grups de consum i moviments socials, plantegem l'agricultura ecològica des d'un enfocament agroecològic. Així doncs, volem aportar el nostre granet de sorra a aquesta transformació cap a l'agroecologia i esperem fer-vos-en partícips, mitjançant la nostra aportació a LLOBREGÓS INFORMATIU.

L'estudi i l'aplicació de l'agricultura ecològica es contempla com una solució a l'actual crisi mediambiental i social del camp. Es presenta com una alternativa a l'agricultura convencional i pretén harmonitzar la ciència i les tècniques actuals amb els coneixements i pràctiques agrícoles tradicionals, adequant-les al maneig agrícola actual i orientant-les amb el fi d'aconseguir la màxima autosuficiència a nivell local.

Per tant, no vol dir abandonar el tractor i agafar les mules, o deixar de tirar químics i no fer res, sinó que es tracta de recuperar pràctiques agronòmiques sense necessitat que tinguin efectes perjudicials per al medi i emfatitzar en un major coneixement i observació dels cultius i el seu cicle.

¿Qui no s'ha fixat mai en els grans beneficis de les rotacions i/o associacions de cultius per controlar plagues, optimitzar l'aigua de les diferents capes del sòl o per beneficiar-se amb l'aportació de nitrogen per part d'una lleguminosa que formava part de la rotació?

¿I l'aprofitament de les restes de collita, menjar i

plantes adventícies per realitzar un bon compost que ens serveix d'adob orgànic?

¿I per què plantem flors a prop de les hortalisses si no és per afavorir la presència d'insectes benèfics que s'alimenten de les plagues?

¿O bé sembrem plantes aromàtiques que ens espanten alguns insectes plaga?

¿I qui no ha sentit a parlar mai, en cas de l'atac de plagues o problemes amb fongs, d'aplicar extractes de plantes (com l'ortiga, l'all, la consolda o el saüc) per al seu control?

¿I per tal de mantenir la humitat del sòl qui no ha provat de mantenir una capa de palla sobre el cultiu o sembrar un adob en verd?

No són més que quatre pinzellades de la quantitat de pràctiques que es realitzen en la producció ecològica, tant en produccions familiars com comercials, tot i que per a aquestes últimes ja hi ha al mercat productes orgànics més complexos però que s'utilitzen amb les mateixes finalitats.

Però que és l'AGROECOLOGIA?

“És el maneig ecològic dels recursos naturals a través de formes d'acció social col·lectiva que presenten alternatives a l'actual crisi de modernitat, mitjançant propostes de desenvolupament participatiu des dels àmbits de la producció i la circulació alternativa de productes, intentant establir formes de producció i consum que contribueixin a encarar l'actual crisi econòmica i social... La seva estratègia té una naturalesa sistemàtica al considerar la finca, l'organització comunitària i la resta de marcs de relació de les societats rurals articulats en torn a la dimensió local, on es troben els sistemes de coneixement... portadors del potencial endogen que permet potenciar la biodiversitat ecològica i sociocultural.”

Per saber-ne més: *“La práctica de la Agricultura y ganadería ecológicas”*. Eduardo Sevilla Guzman y Juan Martínez Alier (ISEC, Universidad de Cordoba y Universitat Autònoma de Barcelona), 2001.

ASPECTES AGRONÒMICS

1.- La forma de nodrir el sòl es basa en una fertilització orgànica a base de fems, purins, compost, adobs en verd, humus de cucs de terra, però també potenciant l'ús d'una gran diversitat vegetal (policultius, lleguminoses, implementació de prats, arbres o arbustos o el maneig d'adventícies), en gestionar adequadament les rotacions de cultius, associacions i sistemes mixtos agroforestals o agroradars. Les estratègies de conservació del sòl van des de l'encoixinat i el mínim laboreig fins a la sembra directa.

2.- La conservació de la biodiversitat mitjançant l'ús de varietats autòctones, recuperant cultius extingits i prohibint l'ús de plantes transgèniques.

3.- Les tècniques més conegudes per al control de plagues i malalties són el control biològic (trampes de feromones o confusió sexual), afavorir la diversitat de plantes dins i fora del camp de cultiu i l'ús d'extractes vegetals.

4.- El control de plantes adventícies (males herbes) mitjançant mesures culturals com són l'ús de policultius, rotacions, ús de varietats adaptades a la zona, increment de la densitat de sembra i la utilització de tècniques per disminuir la seva capacitat competitiva: falsa sembra, laboreig superficial, encoixinat, control mecànic, pastoreig, etc.

NAIXEMENTS, RECORDS I ANÈCDOTES D'AIGUA

Viver de l'hort de cal Quim: situat al poble Prades, l'aigua d'aquest viver s'utilitza per regar els horts. La seva arquitectura és d'una bellesa extraordinària sobretot la volta de pedra que el cobreix així com les escales per accedir-hi.

Font de cal Rotés, de Comabona o del Mantellí: l'aigua que naixia d'aquesta font s'utilitzava per abeurar els animals. Situada a Anfesta, era la font que abastia els habitants d'aquest poble fins que va arribar la canalització de la xarxa d'aigua potable els anys 80.

Tal com varem informar al número anterior de la nostra revista, la primavera passada, la Tere Pujantell, la Pilar Giralt, la Rosa Vila i la Ramona Villaró, amb la imprescindible col·laboració del Ramon Serra i la de molts altres veïns coneixedors dels racons més amagats del nostre territori, van organitzar un seguit d'excursions a les fonts o punts d'aigua que hi ha al municipi de la Molsosa.

Les expedicions constaven d'una visita al lloc escollit i un berenar que prèviament havia preparat algun membre del grup de forma rotatòria. Aprofitaven l'estada per fer unes fotografies i conèixer si hi havia alguna anècdota, llegenda o història relacionada amb el lloc o el topònim corresponent.

Posteriorment van decidir utilitzar tot aquest material per muntar una exposició durant els dies de la Festa Major de la Molso-

Font de cal Barrusca: font situada als Quadrells que neix a les proximitats de cal Barrusca. Una petita canal recull l'aigua des del seu naixement i la porta a una arqueta que permet, a l'obrir-se, que l'agua flueixi cap als horts.

sa. El resultat va ser una mostra recopilatòria de 40 fonts del municipi, moltes de les quals desconegudes per a la majoria dels seus conciutadans. Tot i així, afirmen que la llista resta oberta a posteriors aportacions de qui ho desitgi. En aquestes pàgines presentem una petita mostra de les fotografies d'aquella exposició.

Ens expliquen que van escollir les fonts per la seva relació directa amb l'aigua i l'actualitat d'aquest tema en una primavera pluviosa, després d'un any d'extrema sequera. Al mateix temps aprofiten per donar a conèixer l'estat deplorable en què es troben alguns dels indrets visitats i per tant la necessitat de dignificar-los. També creuen que seria molt interessant posar rètols indicatius de la seva ubicació i almenys un cartell amb el nom propi que identifica el lloc o la font.

Contraportada de l'exposició amb un collage de diverses fotografies de l'activitat del grup.

Font de la Servera: font que neix a la vora de l'arbre que li dona nom. La seva aigua és utilitzada principalment per a ús domèstic de les cases Claret i Vilansosa. El conjunt consta de font i viver. Hi ha gent que encara hi va a buscar aigua.

Cabana de vinya en les proximitats de la font de cal Rotés, a Anfesta. Aquest tipus de cabana és una mostra de l'arquitectura popular integrada en el medi i és indicatiu de l'antic cultiu de la vinya en tota la Vall del Llobregós.

EXITOSA JORNADA CASTELLERA A MASSOTERES AMB MOTIU DEL CORRELENGUA

Una sèrie de coincidències unides, sobretot, a la gran predisposició i la col·laboració de la colla Margeners de Guissona van propiciar que el poble de Massoteres visqués, el dissabte 27 de setembre, una històrica jornada castellera amb la participació de tres colles: Margeners de Guissona, Tirallongues de Manresa i Castellers del Riberal, i prop de 400 castellers. Aquesta esplèndida jornada va convertir la plaça de la Diputació, a Massoteres, en la segona plaça castellera de la Segarra, després de Guissona.

Els Margeners de Guissona, la colla amb més efectius, van signar la millor actuació: van descarregar 2 pilars de 4, un 4 de 7, un 4 de 7 amb agulla i un 3 de 7, i finalment van carregar un pilar de 5. Els manresans van alçar dos pilars de 4, una torre de 6 (2/6), un 3 de 7, un 4 de 6 amb agulla i un pilar de 5. D'altra banda, els Castellers del Riberal (de Baó, a la Catalunya Nord) van aixecar un pilar de 4, una torre de 6 amb figuereta, un 3 de 6, un 4 de 6 net i un pilar de 5.

La jornada va formar part del programa d'actes del Correllengua, en la quarta edició organitzada pel Club de Futbol Sala, amb la col·laboració de l'Ajuntament i l'Associació de Joves. Dins els actes, es va

llegir el Manifest infantil del Correllengua, a càrrec de Maria Ibós, de 8 anys, i el Manifest del Correllengua per part de Pere Domingo, segon cap de colla dels Margeners de Guissona. Finalment Hervé Pi, cap de colla dels Castellers del Riberal i activista de l'entitat Aire Nou de Baó (promotora de la cultura catalana a la Catalunya Nord), va llegir un reivindicatiu text preparat per a l'ocasió que va cloure així "Utilitzem el Correllengua per marcar el camí cap a la llibertat del nostre poble, allunyar-nos de la foscor d'unes falses autonomies al sud o regionalitzacions al nord. Marquem el camí cap a la independència dels Països Catalans!"

SANAÜJA RECUPERA

EL RELLOTGE DE LA PLAÇA

FOTOS: RAMON CODINA

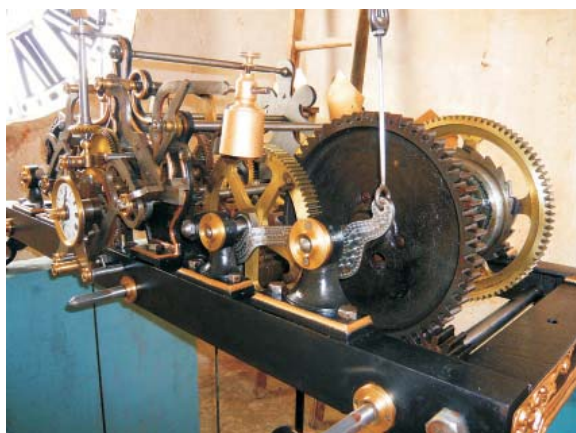
Tal com anunciava la Gemma Martínez en el núm. 31 de LLOBREGÓS INFORMATIU, el rellotge del campanar de Sanaüja ja torna a funcionar.

El campanar de la plaça és un element singular dins el patrimoni sanaüjenc, ja que no forma part de l'església parroquial, com és habitual en les altres poblacions, sinó que és una construcció aïllada, situada damunt del que avui és el principal accés a la plaça Major. A principis del segle XX, aquest accés per als vehicles no existia, com tampoc no hi havia campanar, utilitzant-se encara el campanar del castell (que va conservar les campanes fins a la Guerra Civil).

Les obres del nou campanar es van fer l'estiu de 1929 i va estar a punt per ser inaugurat per la gran fira que es feia el 8 de setembre. El projecte arquitectònic va ser obra de Joan Margarit i Serradel (1907-1997), pare de Joan Margarit i Consarnau, el gran poeta i arquitecte, fill també del nostre poble. El rellotge, encarregat a la Casa José Pocoví de Barcelona va costar 4.329 pessetes.

La maquinària d'aquest rellotge havia quedat descuidada durant llargs períodes de temps, per la qual cosa, el sanaüjenc Josep Riera es va dedicar durant uns mesos a netejar i recuperar amb tota la cura necessària aquesta curiosa maquinària, farcida de rodets, engranatges i els tres contrapesos –un per les hores, un pels minuts i un pel toc de les campanes- cada un dels quals està format per anelles de ferro de 20 kg cada una. Amb la col·laboració de l'Ajuntament, el Josep Riera -que ja havia fet de rellotger en la seva joventut al costat del seu pare- s'encarrega de vetllar pel manteniment del rellotge, mentre el Manel Torra, un dels mecànics que hi ha a Sanaüja, s'encarrega de donar-li corda un cop per setmana.

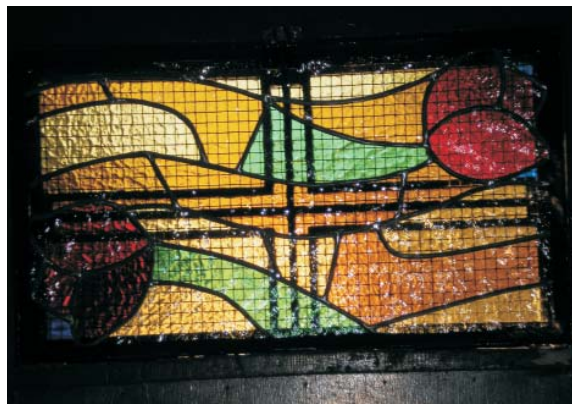
Gràcies a la recuperació d'aquest singular artilugi, els sanaüjencs tornen a guiar-se pels tocs del rellotge del campanar, que puntualment marca les hores i la vida de cada dia. *Maria Garganté Llanes*

ELS VITRALLS DE LA MOLSOSA

FOTOS: FERRAN MIQUEL

Durant el darrer any i mig aproximadament un grup de dones de la Molsosa i Anfesta s'han reunit setmanalment amb la finalitat de refer els vitralls de l'església de Santa Maria i de la petita esglésiola d'Anfesta. Concretament els de la Molsosa es trobaven en un estat deplorable des de l'incendi i la destrucció que va sofrir durant la Guerra Civil.

Els parroquians de la Molsosa, entre els quals Mn. Fermí, valoren molt positivament aquesta iniciativa per tot el que ha significat de posar en valor un patrimoni propi que fins ara estava en estat d'abandó. Agraïm des d'aquí aquesta tasca desinteressada que ha permès recuperar uns vitralls a un cost molt menor del que hauria suposat fer-ho per professionals. Per comprovar-ne l'efecte, només cal entrar a les esglésies i veure com la llum matisada pels cristalls penetra al seu interior creant una suggerent lluminositat transformadora de tot el conjunt. En el cas de Santa Maria, han hagut de passar 70 anys per lluir de nou uns vitralls pletòrics com els que devia tenir quan fou bastida.

En un primer moment el grup de dones va mani-

festar a l'Ajuntament la idea que tenien de fer un curs per formar-se en l'art de l'elaboració de vitralls. Tot i que no va ser fàcil, l'Ajuntament va contactar amb Paloma Somacarrera, d'Igualada, i va subvencionar el curs i els materials necessaris a més de notificar a totes les cases del seu inici, invitant tothom a apuntar-s'hi. Un cop adquirides les habilitats necessàries, les participants van voler que la formació rebuda fos productiva i beneficiosa per a la col·lectivitat i fou llavors quan es decidiren a rehabilitar els vitralls. Prèviament van explicar el seu projecte a la parròquia, la qual va contribuir en les despeses relatives als materials.

Totes les participants coincideixen a l'hora de manifestar la il·lusió amb què varen emprendre els treballs i la satisfacció que els ha comportat la seva realització ja que a més de fer una obra dirigida al bé comú, els ha permès de relacionar-se, desconnectar de les respectives ocupacions i gaudir d'una activitat en grup molt artesanal i agradable. Les promotores han estat: Pilar Giralt, Tere Pujantell, Ramona Villaró, Nati Masana, Núria Santaulària, Rosa Fitó, Carola Torra i Rosa Vila. *Ferran Miquel*

CASTELLFOLLIT A INTERNET

www.riubregos.cat

La pàgina web de Castellfollit de Riubregós ha estat redissenyada a principis d'aquest any 2008 i promocionada per l'Ajuntament amb la intenció de donar presència al poble dins el món d'Internet com aparador de tota la informació útil i d'interès del poble (dades i localització, història, serveis, patrimoni, entitats, cultura popular, agenda, etc.).

L'objectiu és que el que visiti la web pugui descobrir tots els racons atractius, història i serveis de Castellfollit, les seves activitats i la seva gent, i acabi fent turisme pel poble. Paral·lelament la web vol ser una eina de comunicació entre els veïns del poble i l'Ajuntament i un enllaç amb l'Administració, de manera que consultant la web puguem estar al dia del que passa o ha passat al poble o rodalies i del events o activitats que tindran lloc properament.

Els apartats principals de la web són: notícies, agenda, galeria d'imatges, dades telefòniques, telèfons d'interès... així com tota la informació de l'Ajuntament i comunicats oficials, història del poble, entitats culturals i esportives, etc.

Capítol important són els llocs d'interès i el patrimoni del municipi, amb fotos de 360 graus incloses, itineraris a peu, amb bici o amb 4x4 o cotxe amb rutes

descarregables al GPS.

És de destacar el joc anomenat "Geocaching", que es podria traduir per "Geoamagatalls", que permet, a través d'unes coordenades geogràfiques i un GPS, poder descobrir "tresors" amagats en indrets emblemàtics de l'entorn del poble.

Per altra banda es convida al navegant a col·laborar en l'elaboració de la web o simplement rebre informació sobre les novetats que es van penjant a la web. La pàgina està oberta a noves aportacions i novetats, éssent una eina dinàmica on els visitants puguin disposar de tota la informació, d'una manera atractiva i actualitzada, relacionada amb el poble.

L'apartat E-TRAM és una passarel·la informàtica de comunicació del ciutadà amb l'Administració Local i amb la Generalitat. Es poden fer molts tràmits on-line des de la mateixa web. S'hi pot accedir des de la secció enllaços o des de l'apartat Ajuntament.

És, en definitiva, una pàgina jove i encara en construcció. Animeu-vos a descobrir-la i a col·laborar-hi i ben segur que aconseguirem que sigui la eina útil per als veïns i una excel·lent presentació del nostre poble al món global d'Internet.

Jaume Ibáñez i Closa

PESSEBRE VIVENT D'ARDÈVOL

Representacions del 15è
Pessebre Vivent d'Ardèvol 2008-2009

Dies:

26 i 28 de desembre de 2008

1, 3*, 4, 6 i 11 de gener de 2009

Representacions a 2/4 de 7 h
i a les 8 h de la tarda

* el dia 3 de gener es farà
només una sessió a les 8 h

Per a més informació o reserves:
678 69 15 39 - Glòria

www.centrecat.com/ardèvol

SANTA ÀGUEDA 2009

PROGRAMA D'ACTES

Divendres, 5 de desembre 2008: Trobada d'Alcaldesses de Santa Àgueda

Gener 2009: Exposició de vestits de Priora i exposició de Fotografies de les festes de Santa Àgueda

Divendres, 16 de gener: Conferència sobre alimentació

Diumenge, 18 de gener: Teatre

Dissabte, 24 de gener: Gincama per a dones

Diumenge, 25 de gener: Master-Classe de Batuka

Dissabte, 31 de gener: Sopar amb el Trio de Gala, l'Orquestra "La Loca Històrica"
i actuació sorpresa

Diumenge, 7 de febrer: Missa en honor de Santa Àgueda

EXPOSICIÓ DE VESTITS DE PRIORA

TOTHOM QUI EL TINGUI I VULGUI QUE S'EXPOSI,
POT TRUCAR ALS TELÈFONS SEGÜENTS

Carme: 973 473 591 (a partir de les 8 del vespre)
Ramona: 973 473 327 (a partir de les 7 de la tarda)
Cèlia: 973 473 509 (a partir de 8 del vespre)

EXCAVACIONS GERMANS

CASES S.L.

Ramon Cases Jounou

Avgda. Solsona, 8 Altell, 5
25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 473 616

Mòb. 629 285 518

C/. Escots, 30
25753 SANAÜJA (Lleida)
Tel. Fax 973 476 041

**RECOLLIDA
I APLICACIÓ
DE PURINS**

Tel. 973 524 072
610 606 413

CAL MOLINS - IVORRA

Plaça Major - Claret de Torà
telf. 973296008

Restaurant "Can Solé Xic"
Turisme rural "Cal Miramunt"
calmiramunt.claret@viladetora.net

Perruqueria
Carmen's
HOME i DONA

Depilacions, solarium...

Plaça del Vall, 8
Tel. 973 473 106
TORÀ (Lleida)

Construccions
Sant Gil, S.Coop.C.Ltda.

Av. Solsona, 8, ents 6 - Telèfon 973 473 547 - 25750 TORÀ (Lleida)

Atenció personalitzada per a avis
i/o malats, a domicili.
Servei de neteja per a particulars,
despatxos, obra nova.

Tel. mòb.: 618 72 88 59
e-mail: sad_segarra@yahoo.es

**SERVEI
ASSISTENCIAL
DOMICILIARI**

GOTICdETORÀ
restaurant

Tel. 973 473 538
Plaça del Vall, núm. 13
25750 Torà (Lleida)

reserves@goticdetora.com

www.goticdetora.com

Jordi Martínez Torres

Plaça de la Creu, 10
25750 - Torà (Lleida)
Tel. 973473538
Mòbil: 676 106 755
Mail: ramfusteria@goticdetora.com

Telefons d'interès

BIOSCA

AJUNTAMENT	973 473 241
CONSULTORI MÈDIC	973 473 528
ESCOLA	973 473 505
PARRÒQUIA	973 473 082

CALONGE

AJUNTAMENT	938 680 409
PARRÒQUIA	938 698 416
RÀDIO ALTIPLÀ	938 680 090

CASTELLFOLLIT

AJUNTAMENT	938 693 031
ESCOLA	938 693 011
PARRÒQUIA	973 524 039

IVORRA

AJUNTAMENT	973 524 036
LOCAL SOCIAL	973 524 100
PARRÒQUIA	973 524 039

MASSOTERES

AJUNTAMENT	973 551 426
CONSULTORI MÈDIC	973 551 226
PARRÒQUIA	973 500 213
TEL.PÚBLIC	973 550 439

LA MOLSOSA

AJUNTAMENT	973 296 090
PRADES TEL.PÚBLIC	973 473 037
PARRÒQUIA	973 524 039

PINÓS - ARDÈVOL

AJUNTAMENT	973 473 292
CENTRE CULTURAL	973 473 368
ESCOLA	973 473 463
PARRÒQUIA	973 473 010

SANAÜJA

AJUNTAMENT	973 476 008
CONSULTORI MÈDIC	973 476 066
ESCOLA	973 476 136
FARMÀCIA	973 476 109
GRALLERS-DIABLES	973 476 163
PARRÒQUIA	973 476 079

TORÀ

AJUNTAMENT	973 473 028
BOMBERS	973 473 380
	973 473 496
CONSULTORI	973 473 333
ESCOLA	973 473 204
FARMÀCIA	973 473 220
PARRÒQUIA	973 473 082

VICFRED

AJUNTAMENT	973 550 586
PARRÒQUIA	973 524 039

Programació de Ràdio Altiplà,
en desconexió de COM Ràdio:

De dilluns a divendres,

-LA NOTÍCIA AL PUNT, després dels butlletins horaris de la COM

-14:30 – 15:00, SELECCIÓ DE MÚSICA EN CATALÀ

-19:30 – 21:00, EL DIA AL PUNT, amb Laia Segura i a continuació,
Dilluns, NOMAR DANCE, amb Dj. Nomar

Dimarts, UNAMICADETOT, amb David Palacios

Dimercres, COCODRIL CLUB, amb Albert Malla

Dijous, MAXIM FM, amb Gerard Trench

Divendres, 25 FM i LA RUTA DEL BAKALLÀ, amb Gerard Trench

-23:00 – 24:00, SELECCIÓ DE MÚSICA VARIADA

-22:00 – 24:00, (Divendres), NOMAR DANCE, amb Dj. Nomar

Dissabte,

-08:00 – 09:00, LA SETMANA AL PUNT, amb Laia Segura

-11:00 – 12:00, UNAMICADETOT, amb David Palacios

-12:00 – 14:00, TRES DE TOT, amb Desi Husillos, Vanessa Grau, Angelina Salut i molts col.laboradors.

-17:00 – 18:00, ELS AMICS DELS MEUS AMICS, amb Nito Nitensen i Pietro Armentano.

-18:00 – 19:00, SELECCIÓ DE MÚSICA VARIADA

-19:00 – 20:00, KOSMOS, música folk i tradicional, amb Rafel Dosantos

-20:00 – 21:00, SELECCIÓ DE MÚSICA EN CATALÀ

-21:00 – 22:00, MÀXIM FM, amb Gerard Trench

-22:00 – 24:00, A LA TEVA MANERA, una selecció de música variada per la nit del dissabte al diumenge.

Diumenge,

-00:00 – 07:00, A LA TEVA MANERA

-08:00 – 09:00, COCODRIL CLUB, amb Albert Malla

-10:00 – 11:00, KOSMOS, música folk i tradicional, (repetició)

-11:00 – 12:00, ELS AMICS DELS MEUS AMICS, (repetició)

-12:00 – 14:00, TRES DE TOT, (repetició)

-16:00 – 24:00, SELECCIÓ DE MÚSICA VARIADA, la millor selecció musical per la tarda-vesprada del diumenge.

HORARIS ALSINA GRAELLS

SOLSONA - LLEIDA

HORARI	ITINERARI	HORARI
06,40	SOLSONA	14,55
07,06	BIOSCA	14,29
07,12	SANAÜJA	14,23
08,35	LLEIDA	13,00

BARCELONA - ANDORRA

HORARI	Km.	ITINERARI	HORARI
06,45	17,00	ANDORRA	11,36
07,09	17,24	9	21,06
07,15	17,30	LA SEU D'URGELL	11,06
08,18	18,33	79	20,36
08,28	18,43	PONTS	11,00
08,44	18,59	92	20,30
08,51	19,06	98	09,57
08,56	19,11	102	19,27
09,02	19,17	107	09,47
09,14	19,29	117	19,17
09,48	20,03	144	09,31
10,45	21,00	212	19,01
		BARCELONA	09,24
			18,54
			09,19
			18,49
			09,13
			18,43
			09,01
			18,31
			08,27
			17,57
			07,30
			17,00

EL VENTILADOR

Els pagesos no poden patir mai. La crisi no els afecta, doncs fa molts anys que hi estan instal·lats. Per exemple; aquest any han tingut un minvament en la collita d'un 60% de mitjana per culpa de la sequera, el preu del combustible es manté alt, el preu dels adobs, intractable i el preu dels cereals, avall.

Els Governos rescaten bancs, rescaten empreses i, en canvi, als pagesos no els "rescata" ningú. Això és perquè consideren que el pagès té una capacitat d'aguantar extraordinària i que la tradició li mana guardar sempre un raconet per quan vinguin temps més difícils.

En el fons, la crisi l'han provocat els que ara més la pateixen. Uns, els bancs, amb mala fe, i altres, els hipotecats, que per incauts s'han deixat enredar volent estirar més el braç que la màniga.

Tot això va començar perquè durant anys els tipus d'interès van ser extraordinàriament **baixos**. Això va fer que els bancs veiessin que el negoci se'ls tornava **petit**. Donaven crèdits a baix interès, pagaven una mica els dipòsits dels clients però tot i així veien com el marge de negoci els **decreixia**.

Llavors als americans, d'abans del Barack Obama, se'ls va ocórrer que havien de fer dues coses; **donar crèdits més arriscats**, amb la qual cosa podien cobrar

interessos més alts i compensar el petit marge de negoci **augmentant el nombre d'operacions**.

Van començar, doncs, oferint hipoteques a un tipus de clients, "**els ninja**" -com diria el professor Abadia-, que són persones sense ingressos ni feina fixes i sense propietats. Els cobraven **més interessos** perquè hi havia més risc tot aprofitant el **boom immobiliari** nord-americà. Però és que, a més, per acabar **d'inflar el gos**, els concedien **crèdits hipotecaris superiors al valor de la casa** que comprava **el ninja**, ja que amb el boom immobiliari, al cap de pocs mesos la casa valia més que la quantitat prestada.

A més, com que l'economia americana anava bé, el deutor, avui insolvent, podria trobar feina i pagar el deute sense problemes. Aquest plantejament va anar bé durant uns anys mentre els **ninja** anaven pagant els terminis de la hipoteca i com que els havien donat més diners del que valia la casa, **s'havien comprat un cotxe, havien fet reformes a casa seva i havien anat a fer unes bones vacances amb la família**.

Com que els bancs anaven donant molts crèdits hipotecaris, **se'ls acabaven els diners**. La solució va ésser fàcil: **anar als bancs estrangers perquè els deixessin més diners**, per això serveix la globalització. Amb tot això, **els diners que jo, avui al matí, he**

gran SOL

RESTAURANT
especialitzats en banquets

www.restaurantgransol.com
Carretera de Manresa, 100
25280 Solsona (Lleida)
973 48 10 00

FORN DE PA

Algerich

Plaça de la Creu, 13 - Tel. 47 31 79 - TORÀ

LA "CRISI NINJA", LA GRAN ESTAFA

ingressat a l'oficina central de la Caixa d'Estalvis de Sant Baldiri dels Omellons poden estar aquesta mateixa tarda a Illinoi, perquè allí hi ha un banc al qual la meua Caixa d'Estalvis els ha deixat els meus diners perquè puguin prestar-los a un ninja.

De fet, el d'Illinoi no sap que el diner que li arriba és de Sant Baldiri dels Omellons i jo tampoc no sé que el diner que tinc dipositat en una entitat bancària seriosa com és la meua Caixa d'Estalvis, comença a estar en risc. Tampoc ho sap el director de l'oficina de la meua Caixa, que sap i presumeix de treballar en una institució seriosa. Tampoc ho sap el president de la Caixa d'Estalvis, que només sap que una part dels diners dels seus inversors està dipositada en un Banc important dels Estats Units.

Al d'Illinoi li surten tants **ninja** que no en té prou amb els diners que li arriben de Sant Baldiri dels Omellons, per la qual cosa empaqueta les hipoteques dels **ninja** i les ven al Chicago Trust Corporation, cosa que li permet anivellar el balanç anual.

Però arriba un dia que la feina escasseja i el **ninja** no pot pagar la hipoteca. Llavors al d'Illinoi no li queda més remei que deixar penjat al Chicago Trust Corporation i al de Sant Baldiri dels Omellons. Això vol dir que jo em quedo com un bacallà, més

penjat que el **ninja**, amb la diferència que ell, el punyetero, s'ha comprat un cotxe, ha fet reformes a casa seva i ha fet un creuer de vacances amb la família.

En resum, quan deien que anàvem bé era mentida. Estàvem en crisi. Sobre tot, crisi de valors. No pot ser que per tenir estalvis al banc encara s'hagi de pagar. No pot ser que algú faci hipoteques d'una durada tal que sobrepassi la seva vida natural i deixi un deute als seus hereus. No pot ser que els fills d'aquests anomenats **ninja**, gràcies a la hipoteca que ha signat son pare, es posin a viure a cos de rei convertint-se en uns paràsits sense ofici ni benefici.

Però quan ara ens diuen que patim una crisi, també és mentida. Ara és el moment d'acabar amb la crisi de valors. Ara és el moment d'aguditzar la imaginació. Ara és el moment de baixar dels núvols i tocar de peus a terra. **Ara és quan comencem a palpar la realitat.**

Galderich Recasens

*Us agraeix la
vostra companyia.*

Fins aviat.

Plaça d'Hostal, 1
Telèfon 973 47 30 00
25750 Torà (Segarra)

LA CRISI DE LA CONFIANÇA

Per explicar millor tot el camí que ha seguit aquesta crisi, ens remuntarem a l'any 2001 amb la caiguda de la bombolla tecnològica que va provocar que els diners de les inversions anessin cap a l'anomenat sector del "totxo", amb rendibilitats molt atractives i molt segures (hi havia la impressió que els preus dels habitatges no baixarien mai). Un altre punt d'inflexió va ser els atemptats de l'11-S. Una forma que no es paralitzés el sistema financer fruit del pànic, fou la injecció de diners perquè no hi hagués un estancament econòmic. Com es va fer això? Baixant els tipus d'interès fins a l'1%. Així els bancs donaven préstecs a un interès molt baix i pagaven també molt poc pels dipòsits dels clients. Què passava? Que els seus guanys decreixien.

A algú, a Amèrica, se li va ocórrer que els bancs havien de fer dues coses: donar préstecs més arriscats i augmentar el volum d'operacions creditícies.

En el primer dels casos s'oferien préstecs a clients sense ingressos fixos, sense treball fix ni patrimoni. Llavors se'ls cobrava més interès i, aprofitant el boom immobiliari, es concedien hipoteques amb imports superiors al preu de la vivenda, confiant que al cap d'uns mesos aquell preu ja hauria pujat. Aquestes hipoteques són les famoses *hipoteques subprime*. Hi havia la confiança que amb el temps aquests deutors de dubtós cobrament, aconseguirien feina fixa i ingressos fixos, ja que l'economia americana anava bé.

En el segon cas, com que els bancs anaven donant molts préstecs hipotecaris, se'ls acabaven els diners i havien d'anar a buscar-los als bancs estrangers. Aprofitant la "globalització", bancs de tot el món compraven aquests préstecs hipotecaris empaquetats en el que s'anomena *titulitzacions*. Tot plegat basat en què els deutors poc solvents pagarien i que el mercat immobiliari nord-americà continuaria pujant.

Però a principis de 2007, els preus dels habitatges nord-americans es van desplomar. Molts d'aquests clients poc solvents van veure que les seves cases valien menys del que estaven pagant i es van negar (o no van poder) seguir pagant les seves hipoteques. Automàticament, ningú va voler comprar els productes anteriorment citats

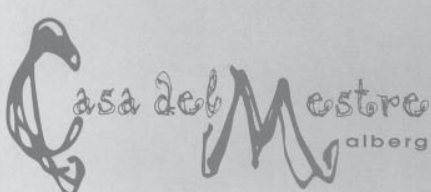
i els qui ja els tenien no els van poder vendre. Conclusió: com que se sap que tots els bancs tenen *titulitzacions porqueria* en els paquets d'hipoteques que van comprar, les entitats no es fien les unes de les altres. Com que no se'n fien, quan necessiten diners i van al Mercat Interbancari, que és on els bancs es presten diners uns als altres, o no se'ls presten o se'ls presten molt car (puja l'Euríbor). Per tant, ara els bancs no tenen diners. Tampoc se sap amb exactitud quin serà l'abast d'aquest gran engany. A Espanya, on molts veuen aquest problema com a aliè, encara hi ha latent la crisi del totxo: els bancs i caixes d'estalvi han prestat molts diners a les promotores immobiliàries (al voltant del 60% dels seus actius), la qual cosa suposa una concentració molt alta de risc, agreujat amb les suspensions de pagaments de promotores com Martinsa Fadesa i altres.

Aquesta crisi financera es trasllada a l'economia real de la següent manera: els bancs no donen crèdits ni a particulars ni a empreses; tampoc no donen hipoteques; l'Euríbor a 12 mesos ha anat pujant i per tant fa pujar la quota mensual de les hipoteques, fet que provoca una baixada del poder adquisitiu de les famílies hipotecades; la gent consumeix menys; les empreses venen menys i com a conseqüència augmenta l'atur i la psicosis social per por al futur incert dels seus llocs de treball, i el fantasma de la recessió...

El factor més important ha estat la pèrdua de la confiança. La gent (i això inclou també bancs, governs, firmes d'inversió, empreses i capital risc) ha començat a dubtar del valor que fins ara creien segur, per això baixen les accions, els preus dels pisos, etc.

La solució passaria per recuperar aquesta confiança apostant per millorar la productivitat i reduir costos de matèries primeres i no destruint llocs de treball o contractació de serveis que genera més incertesa global. La clau és que el que hom compri valgui el que realment es paga. Però és clar, aquest és el camí difícil, s'ha de treballar dur per aconseguir-ho a temps. És més fàcil aportar diners dels milers de milions de contribuents per a salvar l'economia financera.

Ramon Castellà

Casa del Mestre
alberg

Sortida 103 (Eix transversal) direcció
CALONGE DE SEGARRA

Tel. 93 869 82 88 Rosa
93 868 0409 Ajuntament • Fax 93 868 12 34

e-mail: calonge@diba.es
Tel. 610 21 29 77 Ramon

Oficina de Turisme de l'Alta Aroia
Tel. 93 868 03 66 • www.altaroia.info

HOMENATGE A LLUÍS M. XIRINACS

El passat 13 d'octubre vaig assistir, al Palau de la Música de Barcelona, a l'acte d'homenatge a Lluís Maria Xirinacs, dirigit per Joel Joan. Vaig decidir anar-hi perquè, tot i no saber ben bé qui era en Xirinacs, sabia que havia estat un personatge incòmode per a la classe política catalana perquè havia posat el dit a la nafra en diverses ocasions.

Els qui van viure els revoltosos esdeveniments de la Catalunya dels anys 70 n'opinaven que era un home que deia el que pensava, i que per això havia estat silenciats. També en sabia el que, a corre-cuita, havia llegit al seu últim llibre, "Dietari final". El cas és que estava disposada a assistir a l'acte sense saber ben bé a qui homenatjava.

L'acte va consistir en més de dues hores ininterrompudes que combinaven breus intervencions (tant en directe com filmades), actuacions de grups (Aramateix, Obrint Pas, Feliu Ventura, Adversaris, Maria del Mar Bonet...) i entrevistes.

Va intervenir molta gent: periodistes i escriptors, professors, religiosos, pagesos, filòsofs... Tots els qui l'havien conegut en remarcaven les mateixes virtuts: la sinceritat, la coherència i la perseverança. La informació sobre la persona d'en Xirinacs rajava a dojo. A més, al seient teníem molta informació biogràfica i just abans de començar l'acte vaig procurar empapar-me de dades i fets, de pensaments i teories.

Ara sé que en Xirinacs va ser un lliurepensador, crític amb la religió (tot i ser capellà), místic des d'un punt de vista filosòfic (intentava ampliar les teories de Ramon Llull) i, sobretot, incòmode per a la classe política en reivindicar la dignitat dels Països Catalans, tot criticant la falsedat de les promeses dels polítics, la seva poca coherència i el seu poc compromís.

Ell, un filàntrop, un pacifista, estava convençut que la independència era el nostre dret com a poble, i feia tot el que estava a les seves mans per tal d'aconseguir-ho. Pensava que si les lleis d'un poble no són justes, li és legítim de saltar-se-les.

Un dels col·laboradors va dir que els valors de les paraules estan canviant, i que allà on abans s'entenia DIGNITAT, ara s'entén radicalisme. Així, els catalans abaixem el cap i "no ens ho creiem"... i de tan humils com som ens prenen el pèl lingüísticament, culturalment i econòmicament.

En Xirinacs somiava amb una Catalunya lliure i va morir per demostrar el seu desencant amb el circ de la política, amb la injustícia de no rebre el que ens és legítim.

L'acte va ser molt emotiu. Semblava ben bé una trobada del jovent catalanista als anys 70, tot i haver-hi gent de diverses edats. Em vaig prometre llegir a Xirinacs a mode d'homenatge pòstum propi. Això i moltes més coses. Perquè quan un poble està oprimat, entén més als pobles que també ho estan, per empatia. I de la mateixa manera, es comprèn més qualsevol tipus d'opressió i injustícia. Exercicis de catarsi col·lectiva com aquest van bé, doncs, per cultivar l'ànima i conscienciar la ment.

Ara que ja conec millor les teories polítiques i religioses d'en Xirinacs, així com el més representatiu que va fer a la vida, només em queda agrair, tant a ell com a la gent que lluita per canviar coses injustes del seu voltant, tot allò que han fet o estan fent. Sense aquestes persones, que creuen en la justícia i tenen fe en què les coses poden i han de canviar, el món seria un lloc molt més injust.

Montse Torné

VIURE EN PARELLA

Penso que han imposat la moda de vida en parella sense estar casats. Aquest estil de vida, sóc del parer que encaixa a la selva on un s'ho ha de procurar tot (aigua, llum, menjar, habitatge, etc.) ja que no existeix la societat que proporcioni aquestes coses; allà a la selva l'únic nucli social és el de la parella i els fills que tinguin.

LEDS-C4

C/ Afores, s/n - Torà - Lleida - T. 973 46 81 00

**Làmpades de tots
els estils a preus
excepcionals**

Horaris:

8.30 - 13.30h / 15.00 - 18.45h

Dissabte 10.00 - 13.00h

Però nosaltres vivim en societat; si no, com sobreviuríem? I encara que només fos per aquesta raó, trobo entenimentat que les parelles corresponguin a la col·lectivitat on viuen expressant-se tal corresponència mitjançant el document matrimonial expedit per la competent autoritat social (alcalde quan és civil, sacerdot si és segons la religió catòlica). No fer-ho així penso que és introduir un estil selvàtic a la societat i, per tant, perjudicar-la. Si la realitat és aquesta, jo, estant dins la col·lectivitat com qualsevol altre, no estic d'acord en tal perjudici i així ho manifesto.

Més remarcable deu ser, però, que la parella, nucli social elemental, tingui ella mateixa, la seriositat de casar-se, no d'esma, sinó responsablement implicada en la societat general de la qual ells, home i dona, en formen part.

Robert Sala

que s'ingereixi, disfrutar d'hores i hores de festa al carrer en el cas que plougui, nevi o simplement si fa fred.

El cas més emblemàtic de Madrid és el de la Nit de Cap d'Any. Els ciutadans es passen hores i hores a la Puerta del Sol esperant que arribi el moment de les dotze campanades. Hi ha força turistes atrets per la novetat del festeig, però hi ha més gent encara de Madrid de tota la vida. Disfruten bevent cava (ara que ja no hi ha boicot) i prenent-se el raïm en un dels indrets més famosos de la ciutat. I com que la nit és llarga, fins al matí següent segueixen ocupant totes les portes dels bars del centre celebrant l'entrada de l'any.

Però ves per on he trobat una contradicció en aquesta mania de beure al carrer. Per què es desmunten les terrasses només acabar el mes de setembre? Abans que comenci la tardor és gairebé impossible trobar una taula i cadires en qualsevol indret de la ciutat, excepte als parcs i a algun bar del centre, però pocs. Els propietaris dels locals diuen que ho fan perquè arriba el fred i segurament a la gent ja no li vindrà de gust seure a fora. Sens dubte, aquesta és l'altra part del costum de beure a la intempèrie, que és fer-ho dempeus!

MADRID EN FESTES

Montse Oliva

Els madrilenys tenen fama d'agradar-los la gresca i ser uns veritables mestres de les relacions socials. I és cert. Tant és que plougui o s'estigui sota zero, que a qualsevol hora de la nit es poden trobar grups de persones fent el got a la porta dels bars. I no és que el local estigui ple, simplement és que la tradició fa que la beguda i la conversa els resultin més agradables al carrer. És un costum que difícilment es podria entendre a la nostra terra, malgrat que el clima aquí és molt similar al de Madrid. Ens imaginem la nit de Nadal tots els joves de Torà a la porta dels bars com si prenguessin la fresca un vespre d'agost? Segur que no. I té lògica. El nostre termòstat interior ens impedeix que, per molt alcohol

APRENEM DE L'EXPERIÈNCIA

En psicologia, les lleis de l'aprenentatge estan molt estudiades, sobretot en la psicologia conductista i en la psicologia cognitiva. Des que existim anem rebent una sèrie d'estímuls que ens fan reaccionar i memoritzar l'experiència rebuda, tant si són condicions positius com negatius, de tal manera que quan se'ns presenta una situació similar la reacció memoritzada fa que la nostra conducta sigui igual

TORRA

CEREALS I LLAVORS TORRA, S.L.

C/. Palouet, s/n
25750 TORÀ (Lleida)

Tels. 973 473 433 - 973 473 372
Fax. 973 473 572

Pl. de la Creu, 9 - 25750 **TORÀ** (Lleida)

Tf. i Fax: 973 473 103

Mòbil: 656 880 762

o similar a la que hem après.

Tots sabem que els nens aprenen més del que veuen fer que del que se'ls digui, ni que sigui amb uns sermons molt ben fets. Poso per exemple uns pares fumadors que, per més que diguin als seus fills que fumar és dolent i que no ho han de fer, aquells nens tenen una gran probabilitat de ser igualment fumadors, perquè ho han après veient-lo en els pares.

Poso un altre exemple: la seguretat vial. Si volem ensenyar als nostres fills a conduir bé, comencem nosaltres per fer-ho bé, si més no al seu davant per responsabilitat. Si els nens veuen que els pares, o l'autocar escolar (que forma part de la comunitat educativa) no respecten, posem per cas, un senyal d'stop, aquells nens estan aprenent que aquell senyal està per adornar la carretera més que per a ser respectat i perquè ens ajudi a la nostra seguretat.

Quan observeu un pare o una mare conduint, portant els fills al cotxe, que no respecta els límits de velocitat, que fa avançaments perillosos, que no s'atura en un stop o que parla amb el mòbil mentre condueix, podeu augurar que aquells nens estan aprenent aquelles conductes i encara que tinguin una assignatura que es digui Seguretat Vial o vegin anuncis per la tele advertint dels perills de conduir així, el que realment estaran aprenent és la manera de conduir dels que són punt de referència en les seves vides, que són el pare i la mare i tots aquells que exerceixen una tasca educativa. Tota la resta seran paraules que se les endurà el vent.

Es podrien posar molts més exemples de com els nostres nens estan aprenent valors com la pau, la concòrdia, la solidaritat, l'esforç, la vida, la natura, l'ecologia i un reguitzell d'actituds personals, segons el que veuen en els adults.

MISTERIOSAMENT FELIÇ

Repasso la premsa diària, enutjada i tipa de la paraula més cops escrita i pronunciada els últims mesos: crisi!

Gairebé sembla que ens en anem al llit formant part de l'estat del benestar i ens llevem pobres com les rates. Els bancs –pobrets!– sanglotegen enmig de la sorpresa col·lectiva: “Ai senyor, senyor...! Que no podrem guanyar tants diners amb els vostres diners... Snif!” Caram, caram! Han “tancat l'aixeta” i ara ja ens miren d'escaire, com a futurs morosos.

Els encorbatats economistes, seriosos davant la premsa, expliquen que “ells” ja ho havien avisat... que anàvem de mal borràs... que es veïa a venir... Quin greu que ningú se'ls escoltés!

Segur que totes aquestes paraules esteu tips de sentir-les els últims temps. Ve de gust tancar la tele, la ràdio i no obrir la premsa per poder evadir-se per una estona de tant i tant martelleig que ja ens sabem de memòria i estem patint-lo cada dia a l'hora de, per exemple, omplir el cistell.

Fulllejant la resta del diari veig una notícia que em fa oblidar tot això: l'Institut Guttmann (que treballa amb lesionats medul·lars), obrirà a Lleida. Sembla que les converses dutes a terme per part del delegat de Salut i l'Institut van per bon camí. S'instal·larà dins el CAP Onze de Setembre i les dependències seran contigües a la residència d'Aremi, que acull nens i joves que pateixen paràlisi cerebral i altres discapacitats, els quals també podran beneficiar-se d'aquest nou servei.

Resseguint les notícies llegeixo amb satisfacció que el poeta de Sanaüja i recent Premi Nacional de Poesia, Joan Margarit, ha publicat *Misteriosament feliç*, el seu nou llibre de poemes. Al menys ambdues notícies em distreuen de la resta i em fan feliç. Sense cap misteri. Per una estona, si més no.

Fermí Manteca

Gemma Martínez

Taller SANTI
SANAÜJA

Ctra. Guissona, s/n
Tel. 973 47 61 31
Mòbil. 636 32 86 16
25753 SANAÜJA (Lleida)

Pintors
Vila

C/. Escots, 6 Sanaüja Tel. 973 476 163

HEM PERDUT LA BRÙIXOLA?

La batzacada seriosa que sacseja l'economia global a les acaballes d'aquest 2008 ha tingut la virtut –si ens atenem a les informacions de premsa, ràdio i televisió– d'arraconar totes les altres inquietuds que fins ara conformaven la llista de preocupacions del personal. Ara el que mana i sembla únic tema a considerar ja no és ni la vivenda, ni la immigració, ni la inseguretat ciutadana, ni la precarietat del treball, ni les hipoteques, ni... Sembla ser que ara no hi ha altra cosa negativa que la borsa, la crisi bancària, l'Ibex, l'Euribor, el Dow Jones, etc., quan en realitat tot això està totalment lligat a aquella llista senyalada línies amunt i afecta d'una manera brutal al dia a dia de les economies familiars.

Siguem seriosos. ¿Per què s'ha arribat a aquest punt de no retorn, delicadíssim, que fa trontollar tot el sistema econòmic mundial i amenaça sense contemplacions la gran majoria de ciutadans? ¿No serà com una espècie de pesta nova, com aquelles que causaven mortaldats en l'època medieval, que ara propina una estocada mortífera a tot el sistema aconseguit en els estats del dit primer món, i de retruc també, i molt, a tota la resta del planeta?

En l'actual circumstància s'ha posat llum i taquígrafs a un seguit d'irregularitats, a escala planetària, que devenen un insult i causen vergonya aliena a tots els ciutadans

respectuosos amb els drets indiscutibles de la persona humana, i que d'alguna manera expliquen la convulsió que avui estem vivint. Preguntem:

- ¿Com es pot entendre que quan, per una banda es discuteix un augment salarial d'un o dos punts al treballador, a l'altre extrem els directius de la mateixa empresa s'adjudiquen uns emoluments multimilionaris?

- ¿Què s'ha de pensar quan una multinacional, amb exclusivitat de mercat, o sigui sense competència, tanca un exercici amb beneficis escandalosos i alhora anuncia una reducció de llocs de treball, adduint que és per sanear l'empresa?

- ¿Com prendrem, sense escàndol, que un esportista destacat pugui percebre unes quantitats que algunes vegades arriben als set i vuit dígits, mentre la resta de mortals justet arriba a quatre, i es queda com a molt en mileurista?

- ¿No ha d'haver-hi malestar quan els capitals que han malversat uns directius incompetents i/o aprofitats veiem que es reposen amb diners de tots –sobretot dels assalariats– quan aquests amb dificultat poden arribar a fi de mes?

- ¿Es de rebut que aprofitant aquest desgavell alguns empresaris poc escrupolosos no es pensin dues vegades a tancar les portes de la seva empresa, deixant a l'estacada els treballadors totalment desempa-

rats i cobrant un atur que no durarà sempre?

- ¿Entra dins dels paràmetres raonables que un sol directiu d'una entitat important tingui una nòmina igual o superior al conjunt de gairebé tots els "currants" de la mateixa empresa?

- ¿No és una obscenitat que a un alt "funcionari" d'un ens paraestatal, organisme abanderat acèrrim del raquitisme retributiu envers els amenaçats de desocupació, l'hi hagin "regalat" gairebé dos milions d'euros d'indemnització el dia del seu cessament?

És molt simptomàtic, però, que els mitjans de difusió posin tot l'èmfasi en la davallada de la borsa –que per altra part és una qüestió molt important per a la bona marxa de l'economia– i deixin en segon terme la incidència que l'actual situació suposa per a la classe treballadora. Per bé que hi ha una diferència abismal entre aquell que perd una quantitat a la borsa i el que perd el lloc de treball, o aquell altre que per no poder pagar l'hipoteca es queda sense habitatge. De triar: amb qui us quedariu?

¿No serà que tots hi hem col·laborat, amb el nostre comportament consumista desenfrenat, pensant que això no es podia acabar mai? ¿O és que hem perdut sense remissió la carta de navegació i se'ns ha extraviat la brúixola que ens havia d'assenyalar el nord?

Transports
MOLINS

Serveis:

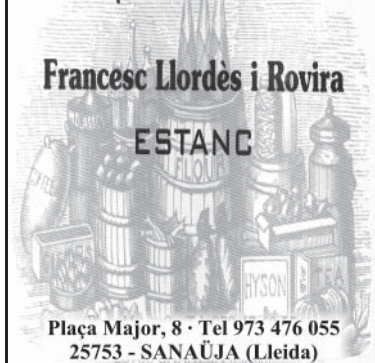
PLOMA - PALETITZAT - BOLQUET

Carrer Sant Gil, 1 1r-1a.
25750 TORÀ (Lleida)

Tel. 973 473 578
Tel. Mòbil 610 40 39 21

QUEVIURES

Francesc Llordès i Rovira
ESTANC

Plaça Major, 8 · Tel 973 476 055
25753 - SANAÛJA (Lleida)

LA NIT OBAMA

No m'havia passat mai abans i no sé si es repetirà amb tanta intensitat, però el passat 4 de novembre vaig tenir la sensació i la certesa que estava al centre del món, que era a l'ull de l'huracà i, juntament amb altres centenars de milers de persones reunides al Grant Park de Chicago, sabíem que aquella experiència ens marcaria les nostres vides per sempre més. Era un vespre inusualment càlid a la capital d'Illinois. En aquestes dates hauria d'estar glaçant severament i, en canvi, el temps era agradable tot i estar a pocs metres del llac Michigan.

A partir d'aquí, l'objectivitat en la crònica dels fets és impossible, perquè cap dels que ho vam viure hem estat capaços d'assimilar-ho. Yes, we can ("sí, podem"; eslògan de la campanya d'Obama). Les enquestes de tot el món ho donaven per fet, però només si es viu al país, s'analitza el sistema electoral i es palpa la seva realitat dia a dia, s'entén que no hi havia res decidit. Des de feia moltes setmanes la ciutat de Chicago s'havia bolcat amb el seu senador demòcrata Barack Obama. Yes, we can. Els jardins i finestres de les cases llueïen el seu nom, gent amb samarretes i un clam popular que reclamava canvi. Yes, we can. I el canvi era el de les polítiques que proposava—molt més avançades que les del seu partit—i tan arriscades que només un líder nat pot defensar. Obama ens dibuixa els Estats Units que somia i que el món tant necessita. Diu el que a Europa ens sembla normal, però que aquí és gairebé revolucionari. Yes, we can.

Tornem a la tarda del 4 de novembre. Sortim de la parada de metro de Roosevelt, un antic barri negre al sud del Loop (centre) de Chicago, que presenta una barreja social important amb l'arribada de blancs de classe mitjana. Pels carrers, moltíssimes persones venent enganxines, camisetes i tot tipus d'objectes amb la cara de Barack

Obama. Com si fos Che Guevara, tot un nou símbol contemporani de canvi i de reforma.

La gent s'hi identifica, siguin blancs o negres, perquè desprèn una força natural, una honestetat, que feia anys que no es veia. Ho va dir en el primer discurs després de ser elegit, després de saludar amb un "hello, Chicago", que només hi ha una Amèrica, i que els integrava i acollia a tots.

Hi havia tanta gent a Grant Park, que van instal·lar diverses pantalles gegants amb la CNN seguint la nit electoral, Estat per Estat. Yes, we can, repetíem. Mentre es tancaven els col·legis electorals de l'est del país, a Califòrnia o Nou Mèxic, per exemple, encara votaven. Anaven caient Estats del cantó demòcrata; yes, we can. Però sobretot recordo Ohio i Florida, que havien de marcar la diferència. "Yes, we can" volíem pensar. Gent plorant d'emoció, crits i eufòria. Semblava una final de la copa d'Europa i cada Estat guanyat per Obama, un gol del Barça, i a cada perdut, mires el rellotge i l'àrbitre. La gent cridava i s'abraçava; suposo que molts resaven i altres creuàvem els dits. Per una vegada, vaig agrair que la CNN fos parcial a favor d'Obama, cosa que ens animava l'espera i generava sensacions positives. Vam menjar un entrepà asseguts allà mateix, perquè ningú no volia perdre el seu lloc davant la pantalla. Yes, we can. Especialment, et miraves els afroamericans i senties que els ulls els brillaven d'una

forma més intensa. Yes, we can. Quan els pronòstics de la CNN amb una part important del vot ja escrutat donaven guanyador a Barack Obama, em vaig fixar en una dona que plorava de l'emoció més sana; vaig envejar-la per uns moments. Plorava perquè el somni s'havia fet realitat; perquè aquella nit el país es va treure moltes espines que s'arrossegaven de dècades d'esclavisme, d'estigmes latents que passaven de pares a fills. Yes, we can.

En aquells moments, senties que alguna cosa s'estava movent; que hi havia una corrent molt de fons, i de milers de persones, que havien trobat un líder que podia fer avançar altra vegada el país. Yes, we can. El canvi era aquí i havia arribat davant de nosaltres. La gent era feliç i havia donat una lliçó a aquells que, sense conèixer-lo, es permeten de crucificar un territori amb tantes contradiccions i contrastos; que és un pèndol i que ara gira amb tanta força cap al futur que enorgulleix a qui s'hi acosta i intenta entendre'l.

Barack Obama serà el 44è president dels Estats Units, el primer president negre. Yes, we can. Això sí que és un autèntic triomf de la democràcia, imposat per milers i milers de persones que feien donacions anònimes (de 10 o 20 dòlars) i que l'han fet créixer fins a vèncer el sistema de partits i la seva burocràcia. N'esperen molt d'Obama; el necessitem moltíssim, a Barack. Yes, we can.

ROS
autoescola

tel. 973 551 011
973 460 164
973 462 028

FUNERÀRIA DE TORÀ
i COMARCA

J. TORNÉ

Servei permanent 24 h 973 390 862

SERVEI PER A PARTICULARS I
PER A TOTES LES COMPANYIES
D'ASSEGURANCES

REPRESENTANT:

JAUME TARRUELLA I SOLÉ
PLAÇA DE LA FONT, 10 - TORÀ
TEL. 973 473 423

Josep Viladrich

Pintura i Decoració

Carrer Occident · Tel. 973 473 455 · TORÀ

RESOL

SOLSONA

C/ Sant Nicolau, 4
Tel. 973.48 04 02
revelatges@fotoresol.com

- Reportatges professionals FOTO-VIDEO - DVD.
Demaneu-nos pressupost sense compromís.
- Revelatge de les teves fotografies DIGITALS i
analògiques en 1 HORA.
- Tot tipus de serveis fotogràfics i digitals.

FUSTA, ALUMINI I P. V. C.

Badia

Avgda. Solsona, 17
Tel. 973473181
25750 - TORÀ

**TALLER
MECÀNIC**

R. R.

REPARACIÓ I VENDA DE

- COTXES • MOTOS • BICICLETES
- MOTOSERRES • BOMBES D'AIGUA

Carrer Eras, 19

☎ (973) 47 33 27
25750 TORÀ (Lleida)

T Hostal - Bar
TRÈBOL

Ctra. d'Andorra, s/n.
Tel. 973 473 325
25750 TORÀ (Lleida)

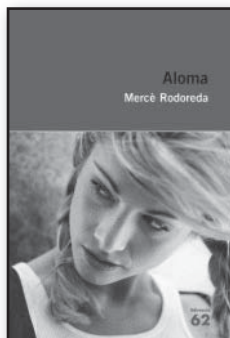
PINTURA
I DECORACIÓ
TÀSIES

PINTURA INTERIOR I EXTERIOR, COL·LOCACIÓ DE PARQUET,
FRISO, PAPER, PANELS DE FUSTA.
RESTAURACIÓ DE MOBLES, PORTES, PERSIANES, LÀMPADES.

c/ Sant Jaume, nº 2 TORÀ Tel. 973473303

LLIBRES RECOMANATS

DANI VIDAL

MERCÈ RODOREDA
Aloma
Edicions 62 (2007)
Edició inicial (any 1938)
240 pàgines

L'any 2008 s'ha commemorat el centenari del naixement de Mercè Rodoreda (Barcelona, 1908 – Girona, 1983), considerada una de les escriptores més importants de la narrativa catalana contemporània i la de més projecció internacional. Les seves obres més divulgades han estat *La plaça del Diamant*, sobretot, i també *Mirall trencat*. Més enllà d'aquestes dos grans novel·les, també ha publicat altres

títols, d'entre els quals us recomanem *Aloma*.

Aloma, editada inicialment el 1938, és la novel·la que enllaça les produccions de preguerra i de postguerra de l'autora. És l'únic títol de la seva primera etapa que no va rebutjar però que, tot i això, el va revisar a consciència posteriorment (l'any 1969).

Narra la història de la relació entre la jove barcelonina de divuit anys que dona títol a la novel·la i Robert, el parent polític ja madur vingut d'Amèrica. El relat es concentra en els sentiments contradictoris d'Aloma; en el mode com viu la relació, tan individualment com respecte del seu entorn social, i en la manera com tot plegat enfronta dramàticament la noia a una realitat molt diferent de qualsevol ideal adolescent. Per tant, des del punt de vista psicològic, podem afirmar que ens trobem davant del millor llibre de Rodoreda.

RAMON USALL
Tots els camins porten a Romania. Un cas del detectiu Rafel Rovira
Pagès Editors (2008)
194 pàgines

Canviant totalment de registre narratiu i d'època respecte del llibre anterior, us recomanem la lectura d'aquesta novel·la negra del jove autor

Ileidatà Ramon Usall.

La trama s'inicia amb la troballa en un pis de Lleida d'un ciutadà romanès jubilat assassinat. A partir d'aquí, el cas arriba al detectiu lleidatà Rafel Rovira, que posteriorment rebrà l'encàrrec del germà del difunt per

investigar-lo. El detectiu es troba davant d'un dels casos que sempre havia esperat i no escatima esforços, ni li faltaran recursos, per intentar resoldre'l, la qual cosa el condueix fins a Romania.

Aquest fet serveix a l'autor per bastir una molt interessant anàlisi política i social de la Romania actual i també de la fosca època del comunisme ja que es dona la circumstància que l'assassinat havia estat integrant de la Securitate, l'antiga policia política de Nicolae Ceaucescu.

Aquesta anàlisi política i social, de Romania però també de la ciutat de Lleida actual, crec que és la millor aportació de la novel·la; sense deixar de banda els interrogants que va plantejant el cas, que també enganxaran el lector, i la seva posterior resolució, tot i que aquesta potser resulta un pèl simplista.

LLIBRERIA ROVIRA

Estanc
Videoclub
Papereria
Objectes de regal

AVANGUARDIA

M^o Rosa Mases Riu
P/Vall, 16 Torà (Lleida)
Tel. i fax: 973473346

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

Plaça del Pati, 4
25750 TORÀ

telèfon
973 47 30 83

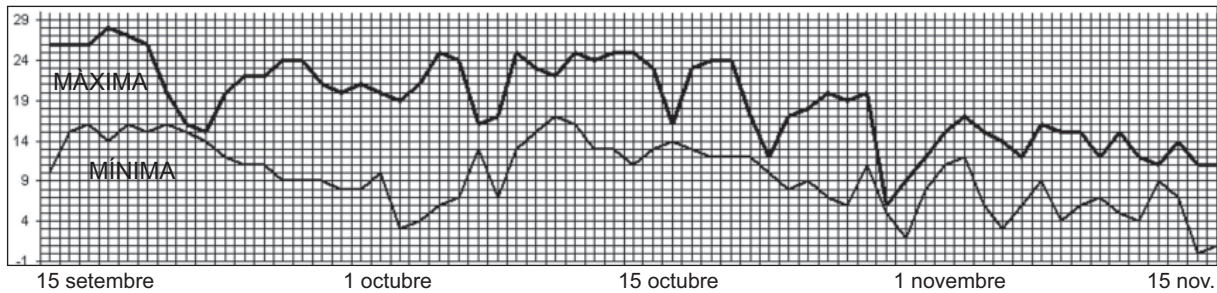
Miramunt

FORN · PASTISSERIA · CAFETERIA

LA TEMPERATURA DE 15 A 15

FERMÍ MANTECA

RECOLLIDA DE DADES: AGUSTÍ CINCA (SANAÜJA)

Una tardor com Déu mana

Ha estat un final d'estiu i un principi de tardor amb les temperatures i les pluges típiques d'aquesta estació. Si us fixeu en la gràfica, el temps variable ha predominat amb una amplitud tèrmica (diferència entre les mínimes i les màximes) molt acusada a començament de la tardor per anar-se acostant les dues variables a mida que passaven els dies i ens endinsàvem al mes de novembre. També és rellevant les pujades i baixades de les temperatures, pròpies d'aquesta època de l'any i que són propícies als primers refredats.

Pel que fa a les pluges, aquestes han estat generoses, més de 100 litres en dos mesos, cosa que ha permès que la terra s'amarés de saó a l'hora de la sembra, amb l'inconvenient també del naixement de males herbes.

És d'esperar -els pagesos no perden mai l'esperança- que la llavor sembrada en aquesta època es converteixi en una bona collita, millor que la del any agrícola anterior.

LES PLUGES

18 setembre	9 litres
20 setembre	9 litres
22 setembre	6 litres
23 setembre	1 litre
24 setembre	2 litres
27 setembre	1 litre
13 octubre	5 litres
18 octubre	24 litres
22 octubre	1 litre
29 octubre	30 litres
30 octubre	9 litres
31 octubre	25 litres
1 novembre	23 litres
2 novembre	11 litres
3 novembre	16 litres
12 novembre	5 litres

roba de casa

modes

albert

Rita Brau i Rius

Tel. 973 47 31 01 - TORÀ

FUSTERIA
BACARDIT
DE CALAF, S.L.

DECORACIÓ - CUINES - PERSIANES -
PARQUET - TREBALLS AMB LA FUSTA

Prior Farràs, 4 08280 CALAF
Tel i Fax 93 869 84 63

SUDOKU

		5		4		2		1
2					5	8	9	
9		6						
1			2		3	7		9
6		9	7		4			5
						9		2
	3	2	9					8
4		8		2		1		

El SUDOKU és un joc d'enginy que consta de 81 cases- lles distribuïdes en 9 fileres i 9 columnes dividides en àre- es de 3x3. Cal omplir les cel·les buides amb els números de l'1 al 9, sense repetir-ne cap a cap filera, ni a cap co- lumna, ni a cap quadrat de 3x3. A veure si us en sortiu.

SOLUCIONS: pàgina 50

REFRANYS

*Pel desembre, el fred i el vent
fan tremolar el més valent.*

Si plou molt pel desembre, bon any espera.

*Per Sant Tomàs, agafa el porc pel nas,
i per Nadal, posa'l a la semal.*

Per Nadal, qui res no estrena res no val.

*Ara ve Nadal, menjarem torrons
i amb una guitarra cantarem cançons.*

Tronades al gener, moltes aigües al darrer.

Per Sant Sebastià, una hora més de dia hi ha.

ENDEVINALLA

Començo a la Lluna
i acabo en el Sol,
el cel m'estima
i la Terra no em vol.

ACUDIT

Es troben tres cigonyes dalt del cel volant i es posen a xerrar.

—Jo porto una xineta molt bufona per a un ma- trimoni gran que no ha pogut tenir fills propis —diu la primera—.

La segona continua: —Jo porto un nen ros com un fil d'or per a una parella molt jove que l'espera amb els braços oberts.

I diu l'última: —Doncs jo vaig a un convent de monges.

Les altres dues pregunten, espantades i sor- preses: —A un convent de monges???

—Sí, sí —respon la tercera—, no els porto res, no, però els foto cada susto....!!!

L'acudit del Pleixats

Hem de refundar
el capitalisme

Una globalització que
margini els de sempre,
sense marginar-nos
nosaltres!

**Pinsos
BAGÀ, s.a.**

Fàbrica i Oficines :

Plaça la Creu, s/n.
Tels. 973 47 30 11 - 973 47 30 86
Fax. 973 47 33 58
25750 TORÀ
(Lleida)

MERCERIA
PERFUMERIA
OBJECTES DE REGAL
CORSETERIA

CAL GUATLLES

Montserrat Solé Bonet

c/. Nou, 1 - Tel. 973 473 485
25750 TORÀ (Lleida)

LES CUINERES DEL LLOBREGÓS

Maria Rosa Aubia i Raich

Dissabte de tardor, amb un sol esmorteït i la tarda un pèl fresca. Vaig a casa de la Maria Rosa, al casc antic de Torà. Amb la confiança que ens atorguen els anys de coneixença i l'alegria de la trobada encadenem una conversa que ens mantindrà ocupades bona part de la tarda.

La Maria Rosa va néixer a Torà el 1946. Recorda la infantesa com a època feliç en la qual el temps li transcorria ràpid jugant i anant a l'escola. Als 13 anys va començar a treballar a la fàbrica de teixits de Torà que produïa mocadors, draps de cuina i llençols. De jove anava a ballar i al cinema, ja que a Torà hi havia una bona oferta d'aquestes activitats lúdiques. El 1969 es va casar amb el Joan Sanjuan i Franquesa, de Ferran, uns dies després que l'home trepitgés la lluna per primera vegada. S'havien conegut en un ball de la Festa Major de Torà. La Maria Rosa i en Joan dediquen una bona part del seu temps i posen molta il·lusió en l'hort de les Merites que els va deixar el seu pare, el popular "Fonso", molt conegut amb el nom d'"el planteraire". A l'hort hi solen passar moltes

estones veient créixer els fruiters, les hortalisses, les verdures, les flors, les plantes aromàtiques, els tubèrculs i en especial els codonyers, protagonistes d'avui. La Maria Rosa creu fermament que en el sabor i la qualitat dels productes del seu hort hi ha d'influir la seva dedicació i la il·lusió que hi posa. Li agrada molt llegir novel·la històrica i escoltar música (sarsuela, cançons melòdiques i temes llatins). Col·labora i participa en les activitats del Casal de la Gent Gran de Torà. És membre de l'Associació de Dones de Torà i és una gran entusiasta de les seves activitats. Actualment fa un curset de patxword. És una dona que avalua molt positivament aquestes activitats com una cosa molt profitosa perquè una persona se senti realitzada, valora molt l'amistat i la confiança entre les persones. Es passa hores a la cuina, la relaxa i fa uns plats molt saborosos.

En la fotografia la nostra protagonista ens mostra un ufanós codonyer del seu hort. Aquest arbre és originari del Caucas, resisteix bé el fred de l'hivern i floreix a finals d'abril. Madura a la tardor.

Avui ens presenta un exquisit codonyat.

CODONYAT CASOLÀ

Ingredients: 1 kg de codonys sense cor i amb la pell ben neta; 800 g de sucre.

Preparació: es talla el codony a daus petits. Es fica en una olla. S'hi tira el sucre per sobre, que quedi ben cobert. Es deixa reposar tota la nit (o bé 12 hores) sense remenar-ho gens. L'endemà se sacseja l'olla perquè quedi ben barrejat i es posa al foc ben baix unes tres hores. Es va remenant de tant en tant amb una cullera de fusta. Quan es torna de color marró ben fosc s'hi passa la batedora i s'aboca al motlle. Es cobreix amb paper film i es posa a la nevera. Es pot guardar al rebost o en un lloc ben fresc mentre no faci calor. A l'estiu s'ha de guardar a la nevera. Es conserva pels volts d'un any.

La seva exquisidesa és sublim si s'acompanya amb formatge curat o bé del tipus "tetilla gallega".

Bon profit!

Solucions als passatems de la pàgina 49

Endevinalla: La lletra "L"

Sudoku

3	8	5	6	4	9	2	7	1
2	4	7	1	3	5	8	9	6
9	1	6	8	7	2	5	4	3
1	5	4	2	6	3	7	8	9
8	7	3	5	9	1	6	2	4
6	2	9	7	8	4	3	1	5
7	6	1	4	5	8	9	3	2
5	3	2	9	1	7	4	6	8
4	9	8	3	2	6	1	5	7

JORNADA MULTISPORT A TORÀ

El diumenge 19 d'octubre es va celebrar a Torà una jornada multisport organitzada pel Consell Esportiu de la Segarra, amb la participació de 135 nens i nenes en edat escolar. Entre les activitats realitzades cal destacar el rocòdrom, on els nens han pogut gaudir de l'escalada artificial; també l'inflable i d'altres pràctiques esportives que tenen com a objectiu promoure l'activitat física, la convivència entre nens i nenes de tota la comarca, i en definitiva que tots s'ho passin d'allò més bé.

Durant aquests curss, es duran a terme més trobades multisport, sortides amb BTT, jocs escolars de futbol, bàsquet, bitlles, etc., de les quals s'informarà al pares a través de l'escola. L'organització ha agraït l'assistència de tots els participants i la col·laboració de l'AMPA i de l'Ajuntament de Torà. *Pere Mases*

FUTBOL DE FESTA MAJOR A VICFRED

La Festa Major de Vicfred va ser l'ocasió perquè una vegada més s'enfrontessin en un emocionant partit de futbol sala els casats i els solters del poble.

En un ambient esportiu i seguit per nombrosos espectadors que animaven els equips, el partit es desenvolupà sense incidències. El resultat va ser aclaparador, ja que els solters van guanyar per 5-0, significat la revenja del partit disputat l'any passat en què els casats van ser els guanyadors.

Aquesta activitat de Festa Major que es porta a terme en molts pobles de la nostra Vall serveix per a una més gran convivència entre les diverses generacions i per palesar l'esperit de competència i, alhora, de col·laboració. *Josep Verdés*

DISTRIBUÏDOR DE:
ROCALLA, S.A.

CIMENTS - RAJOLES
CERÀMICA - GRES
ARTICLES SANEJAMENT

Avgda. de Solsona, 18
Fax - Tel. 973 47 31 25
25750 TORÀ

MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ

Crells

Avgda. de la Generalitat, 8
Tel. 973 55 02 02
25210 GUISSONA

**BROKER
FONTANET S.L.**

CORREDORIA D'ASSEGURANCES
ASSESSORIA FISCAL, LABORAL
COMPTABLE, EMPRESARIAL
JURÍDICA I IMMOBILIÀRIA

Avda. de la Generalitat, 3
25230 MOLLERUSSA (Lleida)
tel. 973 712 233 • fax. 973 712 129

Carrer Indústria, 7
25500 LA POBLA DE SEGUR
tel. 973 68 05 04 • fax 973 68 05 04

Passeig Caputxins, 1, 1r. 1a.
43800 VALLS (Tarragona)
tel. 977 61 36 00 • fax. 977 60 35 03

RAL·LI 2.000 VIRATGES

El dissabte 25 d'octubre es va disputar la 48a edició del Ral·li 2.000 Viratges. Al matí es van disputar els trams cronometrats de la zona del Bages, concretament "Les Vilaredes", entre Súria i Balsareny, i "Odena", de Castellfollit del Boix fins a Sant Salvador de Guardiola. Després d'un descans per dinar, la prova es reprenia per les nostres carreteres, al tram de l'Hostal Nou i Aleny.

L'equip toranès, englobat dins l'Open de Catalunya, juntament amb altres 30 vehicles, es va classificar en 6a

posició *scratch* de la general i en 1a posició del Trofeu Junior. Certament que dominen amb contundència, havent-se imposat en 4 de les 5 proves disputades.

No cal dir que aquest era un ral·li especial per a l'equip, i el fet de no disputar els trams de la tarda, precisament el de l'Hostal Nou a Torà, va deixar una espineta clavada tant a l'afició com al Ferran i al Toni. Esperem que l'any vinent prenguin part en la totalitat del ral·li, i els vegem "volar" pels nostres trams. *Redacció*

EL CLUB DE BITLLES TORÀ ESTRENA EQUIP

Ha començat la temporada de bitlles 2008-09 i el Club de Bitlles Torà ha estrenat un nou vestuari compost per un equip d'hivern i un altre d'estiu.

Aquest equip ha estat possible gràcies a Leds C-4 que tan amablement hi ha col·laborat.

Gràcies a aquests suports, esports minoritaris com el nostre poden tirar endavant.

Lluís Cardona
President del Club de Bitlles Torà

FUTBOL SALA

Renovació a l'equip de futbol sala de Massoteres

El Club de Futbol Sala Rural Massoteres-Sant Guim de la Plana disputa enguany la seva novena temporada a la segona divisió de Lleida. La mateixa continuïtat del club, més enllà dels resultats esportius, ja es pot qualificar com un èxit tenint en compte que representa dos pobles petits (amb poc més de 100 habitants cadascun).

Per afrontar la temporada 2008-2009 l'equip s'ha renovat amb el fitxatge de jugadors més joves, que s'espera que puguin garantir la continuïtat del club. Cal destacar, però, el mèrit dels quatre jugadors que formen part de l'equip des de la primera temporada: Sergi Farré, Josep M. Prats, Cesc Rosell i Josep Tolosa. *(Informa Dani Vidal)*

Foto (d'esquerra a dreta).- Dalt: Edu Ribalta, Josep M. Prats, Josep Tolosa, Jaume Verdés, Gerard Juanola, Gerard Jordana i Sergi Farré. Baix: Cesc Rosell, Khali Larabass, Jandro Calvet i Txema Beneit.

Cinquena temporada del Castellfollit de Riubregós Club Futbol Sala

En un proper número de la nostra revista parlarem d'aquest equip i de la il·lusió que posen setmana rere setmana en els seus partits. Avui us presentem els seus jugadors:

Drets (d'esquerra a dreta): Xavi Closa, Xavi Bolea, Josep Maria Méndez "Coco", Jordi Canals (entrenador), Joaquim Requena, Pere Torreguitart i Pol Jordà.

Pimera fila: Jordi Rovira, Pau Vendrell, Rafel Verdés i Ramon Verdés.

Absents: Jordi Mor i Gerard Vendrell. *(Informa: Pol Jordà)*

COTO DE CAÇA INTENSIVA
ENCONILLS

RAMON PORTA
Telf.: 973 473 323 - Mòbil 636 95 08 08

FOTO: ARXIU L'AUBAGUETA

ESCOLA MASCULINA DE BIOSCA - 1931

Tots recordem amb nostàlgia les anècdotes que s'anaven succeint una darrera l'altra a l'escola del nostre poble, en aquell temps en què els deures i les ganes de jugar es combinaven. Aquesta foto n'és una mostra. Podem observar -i alguns fins i tot

recordar-, un dia qualsevol a l'escola masculina de Biosca, al 1931, amb els nens bioscans i el Mestre Saló al qual tants nens bioscans admiraven per la seva manera d'ensenyar i amb el qui van aprendre tant.

No és fàcil, després de tants anys, identificar cadascú dels nens que surten a la foto. Tanmateix, aquests són alguns dels nens identificats:

1a fila: Josep Puig, Senen Puig, Eusebi Puig, Ramon Puig, Josep Cuadros, Roberto Caelles, Senen Rius.

2a fila: Mestre Saló, Joan Cuadros, Josep Planes.

3a fila: Nicolau Regí, Josep Grifell, Ramon Grifell, Ignasi Cuadros, Josep Cerveró, Senen Cerveró.

4a fila: Fidel Forn.

JOLONCH MATILLAS, C.B.

CENTRE COMERCIAL

C/ Eres, 14
25750 Torà (Lleida)
Telf. 973473217

CLÍNICA DENTAL TORÀ

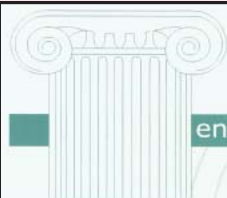

ADULTS - NENS
TOTES LES ESPECIALITATS

CHRISTIAN TAYEDA LEMA
Professor de la Universitat de Barcelona

De dilluns a divendres de 10 a 13 h. i de 16 a 20 h
Dissabtes, de 10 a 13 h

Dr. Maluqué, 1, 1er. 1a.
Telèfon 973 473 527
25750 TORÀ

enguixats i decoració

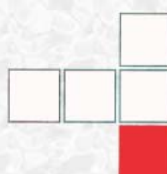
FRANCO, s.l.

Disseny i muntatges en:

 PLADUR

- * cornises
- * plafons
- * batacons
i sostres
desmuntables

c/. Baix, 17, 2n. · 25750 TORÀ (Lleida)
Tel. 973 47 34 35 · Tel. Mòbil 617 283 849

VILAMÚ SA

Ctra. d'Andorra, 14
25750 TORÀ (Lleida) Tel. 973 47 30 61
Fax. 973 47 34 36

MARBRES, GRANITS, LLARS DE FOC, LÀPIDES,, MATERIALS PER A LA
CONSTRUCCIÓ, MOBILIARI PER A LA CUINA I BANY, MAQUINÀRIA,
PINTURES, MUNTATGE DE PLADUR, ELECTRODOMÈSTICS

Hostal Jaumet

Més de 100 anys fent cuina casolana

Fundat el 1890

Ctra. Barcelona-Andorra, s/n
Tel. 973 473 077
Fax 973 473 081
25750 - TORÀ (Lleida)
www.hostaljaumet.com
info@hostaljaumet.com

ELECTROINSTAL·LACIONS

MASANÉS

ELECTRICITAT FONTANERIA CALEFACCIÓ

Tel-Fax: 973473200 Plaça del Vall, 34. 25750 TORÀ (Lleida)

- REPARACIÓ GENERAL
- GRUA PERMANENT
- TAXI

Taller

TORANÈS

d'A. FERRER

COMPRA I VENDA DE VEHICLES NOUS I D'OCASIÓ

Ctra. Andorra S/N Tels.: 973 473 080 - 607 559 909
25750 TORÀ (Lleida)

- MATANÇA
- ELABORACIÓ
- DEGUSTACIÓ

Quatre generacions al servei del client

Pl. de la Creu, 7 - 25750 TORÀ Tel. 973 473 051
www.casamagi.com cosco@viladetora.net